

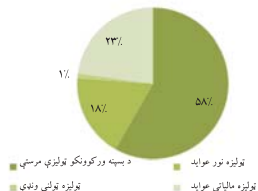
د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

لسم کال، یوسلو اووه لسمه گڼه د ۱۳۹۵ کال د کب میاشت

د تولید غوړیدو ترکیب، ۱۳۹۵ مالي کال، دویمه ربعه

د ۲۰۱۶ مالي کال په دویمه ربعه
کې د مالی سکتور بدلونونه

مختصری از دستاوردهای اقتصادی افغانستان

طی سال ۱۳۹۵

د مالی اقداماتو د نړیوالې ډلې اعلامیه

د افغانستان بانک

اطلاعیه د افغانستان بانک!

د افغانستان بانک به اطلاع هموطنان عزیز می رساند که به اساس ماده سی و نهم قانون د افغانستان بانک، بانکوت های را که:

روی آن نوشته و یا نقاشی شده باشد

مهر خورده و یا سوراخ تسلسلی داشته باشد

بانکوت که شسته شده باشد و یا از اثر پاشیدن تیزاب و سایر مواد کیمیاوی دیگر تخریب شده باشد.

ماده چسپدار روی بانکوت بکار رفته باشد

در تمام نمایندگی های د افغانستان بانک و بانک های تجارتي بدون تادیه کدام فیس با بانکوت های قابل استفاده تعویض نمایند.
د افغانستان بانک بعد از ۳۱ اسد ۱۳۹۶ بانکوت های با مشخصات فوق الذکر را بدون معاوضه صادره می نماید.

یادداشت مهم: بانکوت های که در اثر استعمال مندرس و اسکاشتیپ شده باشند قابل چلند بوده مشکل ندارد

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولزار و اقبال صافی

سردیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عقیف

گزارشگر: عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

استفاده از پول افغانی در معاملات؛ به ثبات ارزش ...

مذاکرات هیئت د افغانستان بانک با هیئت صندوق ...

جلسه شورای عالی د افغانستان بانک برگزار گردید

د افغانستان بانک؛ د عالي شورا د وروستیو پریکړو...

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق ...

د افغانستان د بانکونو ټولنې سره د اسلامي بانکدارۍ...

د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې د مالی سکتور...

جذب و حفظ مشتری؛ در موفقیت یک بانک ...

جلسه ای به منظور بررسی کارکردها و چالش‌های ...

تنوع، تابعیت او تناسب؛ له بریکسټ (Brexit) ...

مروړی بر بانک تسویه بین المللی (BIS)

د افغانستان بانک د دویم مرستیال تر مشرۍ لاندې...

د مالي اقداماتو د نړیوالې ډلې اعلامیه

د افغانستان بانک نشست رهنمودیې را با اتحادیه ...

نگهداری پول افغانی، وجیه ملی ما است

د نړۍ اقتصادي خبرونه

تعلیمی پرمختګ یعنی اقتصادي پرمختګ

مختصری از دستاوردهای اقتصادی افغانستان طی ...

از روز جهانی زن در د افغانستان بانک تجلیل بعمل آمد

چهارمین کنفرانس ملی آب در کابل برگزار شد

د افغانستان بانک د ختیځ ساحوي دفتر لخوا د ...

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

استفاده از پول افغانی در معاملات خرید و فروش؛ به ثبات ارزش آن کمک می کند

بر اساس ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک، واحد پولی افغانستان افغانی است و همه منجیت افغان مسئولیت داریم تا در کنار د افغانستان بانک و ادارات مجری قانون در ترویج هرچه بیشتر پول ملی خود تلاش همگانی نمائیم. به هر اندازه ای که ما در داد و ستد روزانه از پول ملی خود استفاده نمائیم، به همان اندازه به ثبات ارزش آن می افزائیم.

طوریکه مشهود است، کارهای تنویری و هدف محور در جهت ترویج افغانی از سوی د افغانستان بانک در گذشته صورت گرفته و اکنون هم ادامه دارد، ولی با آن هم در بعضی از مناطق داد و ستد با اسعار عمده دالر، کلدار پاکستانی و تومان ایران صورت می گیرد، رفع این مشکل در کشور مستلزم تعهد جدی هموطنان در زمینه استفاده از افغانی در معاملات داد و ستد و تشریک مساعی همه افغانها در تبلیغ و ترویج هر چه بیشتر پول افغانی است، پس برماست تا در کنار سایر خدماتی که به وطن خود انجام میدهم، در زمینه ترویج افغانی و استفاده از آن در معاملات خرید و فروش، داد و ستد و قرار داد ها نیز تلاش پیگیر نموده و وجیه ملی خود را در قبال پول ملی ادا نمائیم. ■

مذاکرات هیئت د افغانستان بانک با هیئت صندوق بین المللی پول

محترم خلیل صدیق رئیس ګل د افغانستان بانک با هیئت همراه در مذاکرات صندوق بین المللی پول که در هفته دوم ماه حوت ۱۳۹۵ در شهر دوی راه اندازی گردیده بود، اشتراک ورزید.

در این مذاکرات روی ارزیابی تطبیق اهداف مقداری معطوف به تحکیم و تقویت ثبات اقتصاد کلان برای سال ۲۰۱۶، ارزیابی اهداف ناظر بر اصلاحات ساختاری در عرصه تقویت نظام مالی و بانکی کشور، بررسی وضعیت شاخص ها و تحولات اقتصادی خصوصاً متغیر های اقتصاد کلان، نرخ تورم، بیلانس تادیات و ذخایر اسعاری کشور بحث صورت گرفت.

توافق ابتدایی درباره اهداف ناظر بر اصلاحات ساختاری و اهداف کمی

معطوف به حفظ ثبات اقتصاد کلان برای شش ماه اول و دوم سال ۲۰۱۷، پیش بینی متغیر های اقتصادی متذکره برای سال ۲۰۱۷ و دوره میان مدت، وضعیت سکتور مالی و بانکی کشور، تحولات و پیشرفت ها در سکتور بانکی و تدابیر بانک مرکزی در زمینه بهبود، استحکام و چارچوب قانونی و مصونیت سکتور بانکی و مالی کشور و پیشرفت ها و دستاورد ها در عرصه تقویت رژیم مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم محور های دیگر این بحث را تشکیل میداد.

در این مذاکرات، عملکرد بانک مرکزی و دولت افغانستان در زمینه سیاست پولی، سیاست مالی و مدیریت ذخایر اسعاری و همچنان در عرصه اصلاحات ساختاری و اصلاحات در عرصه بهبود سکتور مالی و

بانکی کشور مورد تأیید صندوق بین المللی پول قرار گرفت.

در پایان مذاکرات رؤسای هیئت های اشتراک کننده ضمن خرسندی از دستاورد های مذاکرات، پیشرفت برنامه اقتصاد مشترک افغانستان و صندوق بین المللی پول و توافق بر سر اهداف جدید برای سال ۲۰۱۷ را گام بسیار مهم در راستای ثبات و انکشاف اقتصادی افغانستان ارزیابی کردند.

قابل یادآوری است که در این مذاکرات علاوه بر هیئت د افغانستان بانک، هیئت وزارت مالیه تحت ریاست محترم اکلیل حکیمی نیز اشتراک ورزیده بود. □

جلسه شورای عالی د افغانستان بانک برگزار گردید

بانک، د افغانستان بانک میاشتی، ۲۸ حوت ۱۳۹۵ - جلسه اخیر شورای عالی د افغانستان بانک طی سال ۱۳۹۵ به تاریخ ۲۴ و ۲۵ حوت تحت ریاست محترم خلیل صدیق رئیس شورای عالی د افغانستان بانک و با اشتراک اعضای محترم مجلس برگزار گردید.

شورای عالی د افغانستان بانک مطابق به اجندا گزارشات عملکرد و دستاوردهای د افغانستان بانک طی ماه های گذشته را در عرصه های نظارتی، سیاست پولی، چارچوب حقوقی، ثبات و استحکام نظام مالی، امور مدیریتی و سایر موضوعات مرتبط، مورد بحث و ارزیابی قرار داده که عمده ترین موضوعات مطروحه در این جلسه قرار ذیل خلاصه میگردد:

- در ابتداء وضعیت اقتصادی و رشد اقتصادی کشور، عوامل تغییرات، وضعیت نرخ تورم، بیلانس تادیات، تطبیق تعهدات در مورد شاخص های کمی اقتصادی، ذخایر اسعاری و پایه پولی، میزان لیلان اسعار و وضعیت عمومی اقتصادی، تحول های پولی، نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار و وضعیت سکتور بانکی، مورد بحث و بررسی قرار گرفت.
- شورای عالی د افغانستان بانک راپور صورت حسابات مالی د افغانستان بانک طی سال ۱۳۹۵ را که توسط بررس های بیرونی ارزیابی گردیده و صحت صورت حسابات متذکره را که طی گزارشی انعکاس داده بودند، مورد تأیید قرار داده و متن آنرا منظور نمود.
- شورای عالی د افغانستان بانک گزارش سیاست پولی طی ربع اول سال مالی ۱۳۹۶ را بهتر ارزیابی نموده

- و پلان های سیاست پولی را برای بقیه سال مالی ۱۳۹۶ مورد تأیید قرار داد.
- شورای عالی د افغانستان بانک گزارش چگونگی تطبیق پلان های اصلاحی بانک ها را تأیید نموده و وضعیت عمومی سکتور بانکی را مورد تدقیق و ارزیابی همه جانبه قرار داد.
- شورای عالی د افغانستان بانک سیستم های حفاظت، مدیریت و مصونیت معلومات د افغانستان بانک را از لحاظ تکنالوژی معلوماتی مورد مطالعه قرار داده و غرض بهبود این مامول به مسئولین مربوط هدایات لازم صادر کرد.
- شورای عالی د افغانستان بانک مساعی د افغانستان بانک را در ارتباط به تطبیق تعهدات جامعه جهانی به خصوص صندوق وجهی بین المللی پول و AFTF یک گام مثبت در عرصه تقویت سیستم بانکی مطابق به معیار جهانی، محسوب نموده و در قسمت عملی نمودن این تعهدات هدایات لازم صادر نمود.
- شورای عالی د افغانستان بانک اقدامات

- د افغانستان بانک را در ارتباط به طرح و ترتیب طرز العمل سرمایه گذاری، روش کاری سیستم خاص محاسبوی و رهنمود ها و طرز العمل های اداری، تمجید نموده و طرح های پیشنهادی مربوطه را منظور کرد.
- شورای عالی د افغانستان بانک گزارش د افغانستان بانک پیرامون وضعیت و عملکرد سکتور بانکی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۶ و نظارت همه جانبه و اختصاصی بانک ها و مؤسسات مالی مجوزه را استماع و رهنمائی های لازم را هدایت داد.
- شورای عالی د افغانستان بانک گزارش کمیته بررسی د افغانستان بانک را پیرامون تطبیق تصامیم شورای عالی و بررسی های انجام شده استماع و آنرا مورد تأیید قرار داده و در قسمت تطبیق هر چه بهتر تصامیم اتخاذ شده، تأکید ورزید.
- شورای عالی د افغانستان بانک، طبق اجندا سایر موضوعات متفرقه طرح شده در جلسه را مورد ارزیابی قرار داده و در مورد هدایت لازم صادر گردید. □

د افغانستان بانک؛ د عالي شورا د وروستیو پریکړو په اړه مطبوعاتي کنفرانس جوړ کړ

کابل، ۱۳۹۵ د کب ۲۸ - د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي په ۱۳۹۵ کال کې د افغانستان بانک د عالي شورا د وروستۍ غونډې په اړه چې د کب په ۲۴ او ۲۵ نېټه جوړه شوې وه، مطبوعاتي کنفرانس جوړ کړ.

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق چې د دې کنفرانس په اوردو کې خبرې کولې وویل چې د افغانستان بانک عالي شورا په تېرو دریو میاشتو کې د پولي سیاست، د مالي نظام د ټینګښت او په تېره بیا د افغانستان بانک د بیلانس شپټ په برخو کې د بانک د کړنو او لاسته راوړنو راپورونه تر بحث او ارزونې لاندې ونيول او راپورونه یې تائید کړل.

د افغانستان بانک لوی رئیس وویل چې یو له هغو مهمو مواردو څخه چې د افغانستان بانک په عالي شورا کې تر بحث لاندې نیول شوی او تصویب شوه، په تېر مالي کال کې د افغانستان بانک بیلانس شپټ و چې بهرنیو تفتیش کوونکو هغه له نړیوالو معیارونو سره سم څیړلی او هغه یې کره، پاک او د منلو وړ ګڼلی دی.

ښاغلي خلیل صدیق زیاته کړه چې د افغانستان بانک له ډېر ښه پولي او مالي ثبات څخه برخمن دی او د افغانۍ ارزښت یو بشپړ مناسب وضعیت لري، په ۱۳۹۵ مالي کال کې د افغانۍ نرخ د ډالرو پر وړاندې شاوخوا ۲ سلنه او د یورو پر وړاندې کابو ۵ سلنه کموالی درلودلی دی چې د سیمې او نړۍ د هېوادونو د پیسو په پرتله دا ټیټوالی د پام وړ نه دی، ځکه چې د پیسو په ارزښت

دې. په همدې حال کې د افغانستان بانک لوی رئیس د FATF (د مالي اقداماتو د ډلې) د شرایطو او معیارونو د بشپړیدو په اړه وویل چې د افغانستان بانک د FATF شرایط او معیارونو بشپړ کړي او تمه کېږي چې د دې ډلې پلاوی د لا زیاتو څېړنو لپاره افغانستان ته راشي چې مونږ هیله لرو د دې پلاوي له څېړنو وروسته به افغانستان له خپر لست څخه بهر شي.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان بانک عالي شورا چې د مرکزي بانک د تصمیم نیولو او سیاست جوړولو تر ټولو لوړه مرجع ده د افغانستان بانک د عمومي سیاستونو د طرحې او د دې بانک پر ادارې او کړنو باندې د څارنې مسؤلیت پرغاړه لري او هر درې میاشتې وروسته غونډه جوړوي. □

کې بدلون په نړۍ کې یوه طبیعي خبره ده او د بازار په تقاضا او عرضې پورې اړه لري چې په افغانستان کې د ډالرو لپاره د تقاضا لنډمهاله زیاتوالی د هېواد په بازارونو کې د هغه د ارزښت د زیاتیدو لامل شوی دی.

د افغانستان بانک لوی رئیس وویل چې په ۱۳۹۵ مالي کال کې په هېواد کې د پولي انفلاسیون نرخ شاوخوا ۴.۱ سلنه وو، حال دا چې په ګاونډیو هېوادونو کې دا شمېره ۸ یا ۹ سلنې ته رسیده چې افغانستان له دې پلوه په ښه حالت کې دی.

ښاغلي خلیل صدیق د پیسو د نړیوال صندوق د ژمنو تطبیقولو ته هم اشاره وکړه او څرګنده یې کړه چې افغانستان او مرکزي بانک چې له IMF سره کومې ژمنې کېږي وې هغه یې په بریالیتوب سره تطبیق کړي چې د نړیوال صندوق لخوا منل شوي هم

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق او ورسره پلاوي د سیتي گروپ د سوداگریز بانک له اجرایي رئیس سره ولیدل

پروسي بهر شي او له همدې امله يې د ليدنې او د افغانستان له بانکونو سره د اړيکو د ټينګولو په موخه د سیتي گروپ پلاوي ته بلنه ورکړه.

په پای کې د سیتي گروپ پلاوي د بانکي سکتور په برخه کې د افغانستان د وروستيو پرمختګونو او همدا ډول د افغانستان د بانکونو د ليدنې لپاره د افغانستان بانک د لوی رئیس له بلنې څخه د مننې ترڅنګ له د افغانستان بانک سره د همکاريو پر دوام د ټينګار ترڅنګ چمتوالی څرګند کړ چې د هېواد سوداګريزو بانکونو ته هم خپلې اړيکې وغځوي. ■

راوستلو ترڅنګ له سیتي گروپ څخه وغوښتل چې د افغانستان له بانکونو سره خپلې اړيکې پراخه کړي.

ښاغلي صدیق په دې لیدنه کې یادونه وکړه چې د افغانستان بانکونو د پیسو د وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مبارزې د مقرر د تطبیقولو په برخه کې ډېر لګښتونه کړي دي، نو لازمه ده چې په مقابل کې یې د بانکونو ترمنځ لیردونو او نورو نړیوالو خدمتونو څخه برخمن شي. نوموړي همدا ډول د مالي اقداماتو د نړیوالې ادارې FATF د کړنو د پلان بشپړ تطبیق ته په اشارې سره په نږدې راتلونکي کې د نړیوالې څېړنې د پلاوي د لیدنې هیله وکړه چې د پلاوي له لیدنې وروسته به افغانستان د څېړنې له

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق او ورسره پلاوي د مارچ په ۴ نېټه (د ۱۳۹۵ د کب ۱۴) د سیتي گروپ د سوداګریز بانک له اجرایي رئیس سره ولیدل. په دې لیدنه کې د اقتصاد د عمومي وضعیت او د افغانستان د اقتصادي ودې او پرمختیا د لید لوري په اړه بحث او نظرونه تبادله شول.

ورپسې د افغانستان بانک لوی رئیس د بانکي سکتور، د قوانینو او مقرر د تطبیق، د پیسو د وینځلو او د تروریزم د مالي تمویل، د اسعاري زېرمو د مدیریت او د بانکونو ترمنځ د لیردونو په برخو کې د افغانستان وروستي پرمختګونه تشریح کړل او د هېواد په بانکي نظام کې یې د پراخه اصلاحاتو او اقداماتو د

د افغانستان د بانکونو ټولنې سره د اسلامي بانکدارۍ د کمېټې غونډه جوړه شوه

کابل، د ۱۳۹۵ د کب ۱۷ - د افغانستان بانک د لومړي مرستيال واحد الله نوشير په مشرۍ د افغانستان د بانکونو ټولنې سره د اسلامي بانکدارۍ کمېټې غونډه جوړه شوه. په دې غونډه کې په هېواد کې د اسلامي بانکدارۍ د کړنو د څرنگوالي په اړه او نظرونه تبادله شول.

لومړی د افغانستان بانک لومړي مرستيال ښاغلي واحد الله نوشير د افغانستان د بانکونو ټولنې سره د دا شان غونډو د حساسه بللو په ترڅ کې وويل چې د دا ډول غونډو جوړول په هېواد کې د بانکدارۍ چارو د ښه والي لپاره ګټوره دی او په دوديزه بانکدارۍ او اسلامي

بانکدارۍ کې د ستونزو د لرې کولو لپاره يو مهمه موضوع ده.

د افغانستان بانک لومړي مرستيال ښاغلي نوشير زياته کړه چې د افغانستان بانک د اسلامي بانکدارۍ د قانوني کولو په لور هيڅ ډول هڅې نه سپموي. له همدې کبله د افغانستان د بانکدارۍ په قانون کې د اسلامي بانکدارۍ د ورګډولو لپاره تعديلات راوستي دي چې د ولسي جرګې له لوري تصويب شوي دي.

په دې غونډه کې د هېواد د اسلامي بانکدارۍ برخې سره د سعودي عربستان د اسلامي پراختيايي بانک د مالي مرستو د راجلبولو په برخه کې د افغانستان بانک

د همکارۍ، په هېواد کې د اسلامي بانکدارۍ د مقررود ډله بندۍ د تعديلاتو، د اسلامي بانکدارۍ لپاره د سکوکو يا بيه لرونکو پاڼو خپرول او د افغانستان د بانکونو ټولنې د اسلامي بانکدارۍ کمېټې سره د میاشتنۍ غونډو جوړولو په اړه هم بحث شوی دی.

په پای کې د یاد شویو موضوعاتو د آوريدو وروسته پرېکړه وشوه چې یاد شوي موضوعات د پروپوزل په بڼه چمتو شي، خو د افغانستان بانک د مشرتابه پلاوي له لوري ورباندې غور وشي او په راتلونکي کې د هغه د تطبیق لپاره تصمیم ونیول شي. □

د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې د مالی سکتور بدلونونه

د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې د عامه سکتور په ځانگړې توگه د حکومت لخوا د عوایدو د راټولولو په برخه کې ټولیزه کړنې مطلوبه وې.

همدا ډول د افغانستان عامه لگښتونه د ۱۳۹۵ مالي کال د دویمې ربعې په اوږدو کې نامتوازنه پاتې شوي دي چې عمده لاملونه یې د خراب امنیتي وضعیت په پایله کې د شخصي پانگونې کموالی، د بودجې په اجراء کې ځنډ او د پانگې تېښته گڼل کیږي. سربېره پر دې د تدارکاتو اوږده پروسه، د حکومتي ادارو او د تشبثاتو لخوا په وخت راپور نه ورکول یې نور لاملونه دي. دې عواملو د عملیاتي لگښتونو د زیاتوالي ترڅنګ حکومت د مالي ټیکاو په ساتلو کې جدي ستونزو سره مخ کړی دی.

۱.۵ د بودجې د اجراء نرخ

د ۱۳۹۵ مالي کال د لومړي نیمایي په اوږدو کې د حکومت د اجراء ټولیز نرخ د تخصیص شوې بودجې ۲۹ سلنه جوړوي چې د تېر کال د ورته مودې په پرتله یو شان کړنه ښکاره کوي. د عادي (عملیاتي) بودجې د اجراء نرخ د ۱۳۹۵ مالي کال په لومړي نیمایي کې ۳۶ سلنې ته رسېږي چې د ۱۳۹۴ مالي کال د ورته مودې د ۳۳ سلنې په پرتله ۳ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. په ورته وخت کې د پراختیايي بودجې د اجراء نرخ ۱۷ سلنې ته رسېږي چې د تېر کال د ورته ربعې په پای کې یې د اجرا نرخ ۲۰ سلنه وو.

د اصلي بودجې د اجراء په نرخ کې کموالي ډېر لاملونه لري چې ډېر مهم یې د بودجې د تصویب ځنډول، په ولایتونو کې خراب امنیتي شرایط او د بسپنه ورکونکو د مرستو کموالی گڼل کیږي.

۲.۵ د بودجې کسر

د بسپنه ورکونکو له مرستو مخکې ټولیزې بودجې د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې ۳۶.۸۱ میلیارده افغانۍ کسر درلوده، حال دا چې د بسپنو په گډون بودجې ۲۹.۱۷ میلیارده افغانۍ ډېریدنه وړاندې کوله.

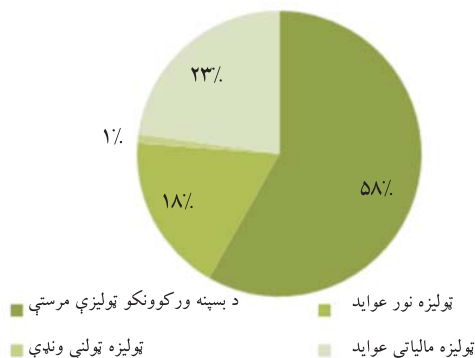
۳.۵ د عوایدو راټولول

د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې راټول شوي کورني عوایدو ۶۹ سلنه د پام وړ زیاتوالی ښکاره کوي چې د ټولیزه عواید ۴۷.۷۵ میلیارده افغانۍ جوړوي. دا شمېره د ۱۳۹۴ مالي کال د ۲۸.۲۵ میلیارده افغانۍ راټول شویو عوایدو په پرتله ډېره لوړه ده.

سربېره پر دې، د ۱۳۹۵ کال په لومړیو شپږو میاشتو کې ټولیزه راټول شوي کورني عواید ۶۶.۵۸ میلیارده افغانۍ ته رسېږي چې د تېر کال د ورته مودې د ۴۸.۷۸ میلیارده افغانۍ په پرتله ۳۶ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي.

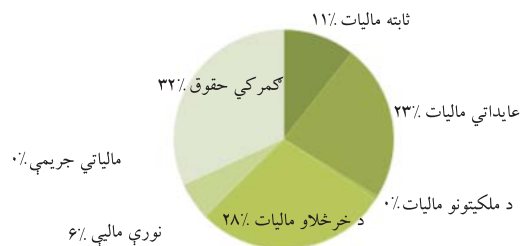
په دویمه ربعه کې د مثبت بدلون عمده لامل په گمرکونو او د عوایدو په ادارو کې د بنسټیزو سمونونو راوستل گڼل کیږي.

۱.۵ گراف: د ټولیزه عوایدو ترکیب، ۱۳۹۵ مالي کال دویمه ربعه

سرچینه: د مالې وزارت/ د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

۴.۵ گراف: د مالیاتي عوایدو ترکیب

سرچینه: د مالیې وزارت/ د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

۲.۳.۵ غیر مالیاتي عواید

غیر مالیاتي عواید چې د کورني عوایدو عمده برخه جوړوي، ۲۰.۵۱ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د تېر کال د ورته ربعي د ۴.۳۴ میلیارد افغانۍ په پرتله ۱۶.۰۹ میلیارد افغانۍ د پام وړ زیاتوالي ښکاره کوي. د غیر مالیاتي عواید د دې زیاتوالي اصلي لامل د اداري فیسونو، د توکو او خدمتونو د پلورلو او د امتیاز د حق زیاتوالی ګڼل کیږي.

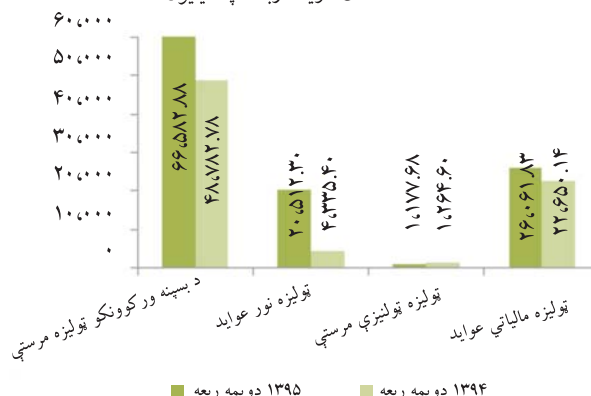
له بلې خوا، استخراجي صنایع، متفرقه عواید او د پانګې له ملکیتونو څخه ترلاسه شوي عواید چې د غیر مالیاتي عوایدو ستره برخه جوړوي، د ۱۳۹۴ مالي کال د دویمې ربعي په پرتله کمزوره فعالیت لري.

ټولنیزې بسپنې چې د ټولیزه کورني عوایدو یوازې دوه سلنه جوړوي، ۷ سلنه کموالی ښکاره کوي. ټولیزه راټول شوی عواید د ۱۳۹۴ مالي کال له ۱.۲۶ میلیارد افغانۍ څخه ۱.۱۸ میلیارد افغانۍ ته کموالی ښکاره کوي.

۴. د بسپنه ورکونکو مرستې

د افغانستان دولت له بېلابېلو بسپنه ورکونکو او نړیوالو کمیټو څخه په دواړو عملیاتي او پرمختیايي لګښتونو کې د مختلفو پروګرامونو د تمویل په موخه مالي مرستې ترلاسه کوي. ټولیزه مالي مرستې د ۱۳۹۴ مالي کال په پرتله په ۱۳۹۵ مالي کال کې یو اندازه زیاتوالی ښکاره کوي.

۲.۵ گراف: د ټولیزه عوایدو پرتله، ۱۳۹۵ مالي کال دویمه ربعه او د ۱۳۹۴ کال دویمه ربعه (په میلیون)

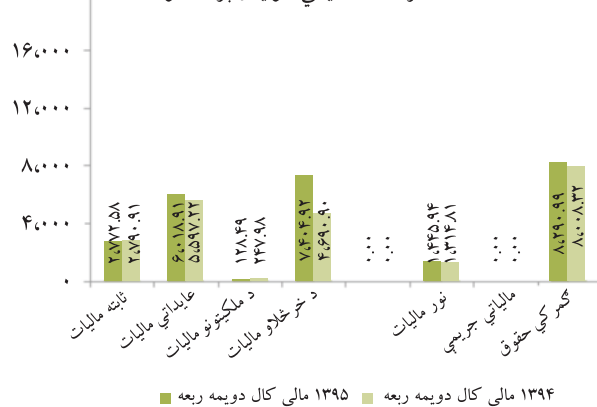

سرچینه: د مالیې وزارت/ د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

۱.۳.۵ مالیاتي عواید

ټولیزه راټول شوي مالیاتي عوایدو د ارزونې لاندې ربعه کې وده موندلې ده. د رسیدونو له مخې، ټولیزه مالیاتي عواید د تېر کال د ورته ربعي د ۱۴.۶۴ میلیارد افغانۍ څخه ۱۷.۷۷ میلیارد افغانۍ ته زیات شوي دي چې ۲۱ سلنه یا ۳.۱۳ میلیارد افغانۍ د پام وړ زیاتوالی ښکاره کوي. همدارنګه، له ګمرکي محصول څخه ټولیزه راټول شوي مالیات ۴ سلنه زیاتوالی په ګوته کوي چې د ۱۳۹۴ مالي کال د ۸.۰۱ میلیارد افغانۍ څخه ۸.۲۹ میلیارد افغانۍ ته زیات شوي دي.

۳.۵ گراف: د مالیاتي عوایدو پرتله کول

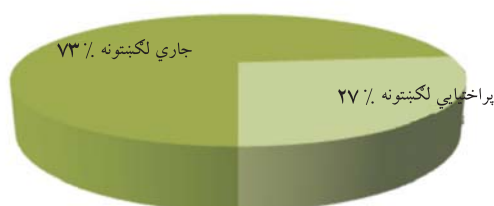
سرچینه: د مالیې وزارت/ د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

۵.۵ لگښتونه

د ارزونې لاندې ربعه کې ټولیزه لگښتونه ۸۴.۵۷ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د تېر کال د ورته ربعي د ۸۲.۱۹ میلیارد افغانۍ ټولیز لگښت په پرتله ۳ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي.

د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې عادي لگښتونه ۶۲.۰۶ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د تېر کال د ورته ربعي د ۵۷.۱۶ میلیارد افغانۍ په پرتله ۹ سلنې زیاتوالي ښکاره کوي. له بلې خوا، پراختیایي لگښتونه له ۲۵.۰۳ میلیارد افغانۍ څخه ۲۲.۵۰ میلیارد افغانۍ ته راکم شوي چې د تېر کال د ورته ربعي په پرتله ۱۰ سلنه د پام وړ ټیټوالی ښکاره کوي. □

۷.۵ گراف: د حکومت د ټولیزه لگښتونو ترکیب، ۱۳۹۵ مالي کال دویمه ربعه

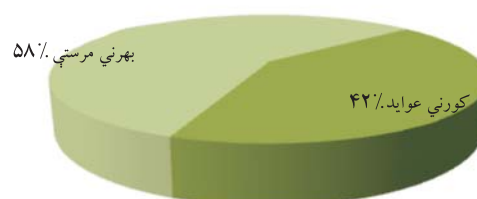

سرچینه: د مالي وزارت/د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

ټولیزه پراختیایي او عملیاتي بسپنې د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې ۶۶.۵۸ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د ۱۳۹۴ مالي کال د ۴۸.۷۸ میلیارد افغانۍ په پرتله ۳۶ سلنه د پام وړ زیاتوالي ښکاره کوي.

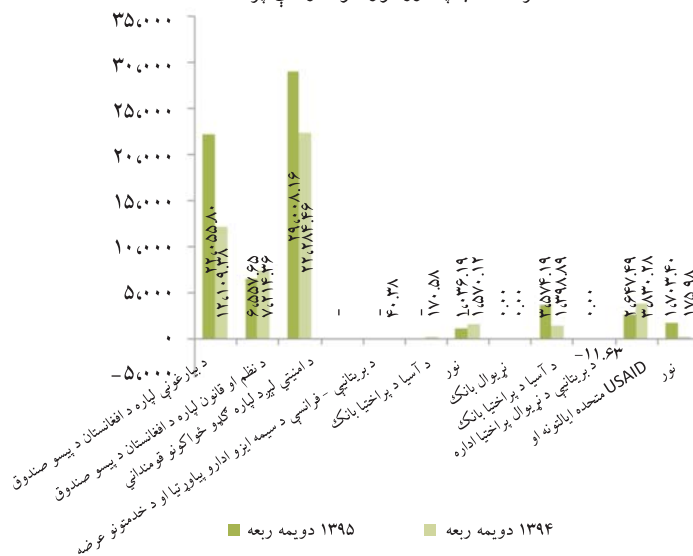
په همدې ترتیب، د افغانستان د بیا رغونې د پیسو صندوق د پروگرام (ARTF) لاندې ترلاسه شوې بسپنې د ۱۳۹۵ مالي کال په دویمه ربعه کې ۲۲.۰۶ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د تېر کال د ورته مودې په پرتله ۸۲ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. برعکس د افغانستان د قانون او نظم لپاره وجهي صندوق (LOTFA) څخه ترلاسه شوي مالي مرستې د ارزونې لاندې ربعه کې ۶.۵۶ میلیارد افغانۍ ته رسېږي چې د ۱۳۹۴ مالي کال د دویمې ربعي د ۷.۲۱ میلیارد افغانۍ په پرتله ۹ سلنه کموالی ښکاره کوي. د یادونې وړ ده چې کورني عواید د ټولیزه اصلي بودجې یوازې ۴۲ سلنه جوړوي او پاتې ۵۸ سلنه یې بهرنۍ بسپنې (مالي مرستې) تمویلوي.

۵.۵ گراف: د ملي بودجې مالي سرچینې، ۱۳۹۵ مالي کال دویمه ربعه

سرچینه: د مالي وزارت/د پولې سیاست د لوی آمریت محاسبه

۶.۵ گراف: د بسپنه ورکونکو د ونډې پرتله

سرچینه: کالوالې پوښتونکو دوه پلیم میاشتی د ۲۰۱۵ امریکایي محاسب میاشت

جذب و حفظ مشتری؛

در موفقیت یک بانک کمک می کند

امروز انسان‌ها در عصر صنعتی شدن قرار دارند و جایگاه شان به صفت مدیر، کارمند، فروشنده و یا خریدار تبدیل شده است و در این روند پول منحیث وسیله مبادله مورد استفاده قرار می گیرد. به همین ملحوظ در این اواخر میان بانک‌ها رقابت های جدی و تنگاتنگ بر سر کسب سهم بیشتر به میان آمده است.

افغانستان بعد از سال ۱۳۸۱ نظام نوین بانکی را تجربه نمود و با صدور مجوز به بانک‌های خصوصی در کشور، فضای رقابتی میان بانک‌ها به میان آمد و نیازمند اتخاذ استراتژی های مناسب جهت جذب و حفظ مشتریان گردیدند. شناسایی عوامل مؤثر در انتخاب یک بانک برای مشتری تحت تأثیر دو عامل مهم مانند کارکنان فعال و تبلیغات قرار دارد.

در نظام بانکی فعلی هر مشتری برابر یا معادل یک دارایی است. به همین دلیل بنیان نظام بانکی نیز مبتنی بر جذب و نگهداری مشتری است. امروز با توجه به شرایط اقتصادی نقش بانک‌ها در پیشرفت کشور بسیار مهم ارزیابی گردیده است، این در حالی است که محیط رقابتی بانک‌ها نیز بسیار سنگین و پُر هزینه شده است.

هرگونه مطالعه و تحلیل که بتواند به بازاریابی مؤثرتری انجام شود و اسباب جذب و نگهداری مشتری را در نظام بانکی فراهم سازد، بسیار با ارزش خواهد بود و تأثیر مستقیم روی کاهش یا افزایش جذب مشتری خواهد داشت. بازاریابی جامع، سیاستی است که بانک‌ها در تمام بخش ها از قبیل نیروی انسانی، انتخاب و

ساخت شعب، اطلاعات و... مورد استفاده قرار می گیرد.

در حال حاضر گسترش تکنالوژی در جوامع ما موجب شکستن انحصار ها و ایجاد فضای رقابتی بین تولید کنندگان کالاها و خدمات می گردد و محیط های رقابتی همیشه بر خلاف فضا و شرایط انحصاری موجب پیشرفت و ارتقای کیفیت تولید و خدمات خواهد شد.

در شرایط کنونی، اکثر افراد جامعه با تغییرات و تحولات در عرصه بانکداری آشنایی دارند، از جمله پی بردن آنها به ارزش نقدینگی و بازدهی می باشد، که درک چنین شرایط برای سیستم بانکی اولین گام برای حفظ و بقا آنها خواهد بود. در حال حاضر که مشتریان به ارزش خود و نقش آفرینی که در موفقیت

بانک‌ها دارند، پی برده اند و نسبت به گذشته انتظار و توقع به مراتب بالاتر شده است. همچنان ظهور بانک‌ها و مؤسسات خصوصی و اقتصادی و رقابت جدی میان آنها، جهت پیشی گرفتن از یک دیگر برای جذب مشتریان همه و همه موجب شده تا علم بازاریابی جایگاه بسیار خاصی را در نظام بانکی و مؤسسات اعتباری یابد. اصول بازاریابی در کسب و کار، یک شغل پر کار و پر هزینه بوده و نوآوری در آن مانند سایر رشته‌ها، یک رمز موفقیت بشمار می‌آید، بناءً جهت بهتر سازی این سیستم، لازم است به بخشی از گام‌های اولیه بازاریابی بانکی بطور مختصر اشاره داشته باشیم:

۱- توانمند سازی کارکنان با آموزش‌های تخصصی بازاریابی

۲- ایجاد مدیریت ارتباط با مشتریان

۳- آشنایی با تکنالوژی نوین و افزایش اطلاعات کارکنان و برخورد آنان با مشتری

۴- طبقه بندی درست از مشتریان و

۵- توجه خاص به نیازهای عاطفی مشتریان

رقابت در نظام بانکی در سال‌های آینده بسیار پیچیده خواهد بود، زیرا در حال حاضر بانک‌های خارجی در کنار بانک‌های داخلی فعالیت دارند. اگر

بانک‌های داخلی به عرصه رقابت و راهکارهای منطقی و هوشیارانه توجه نمایند، جایگاه و اعتبار خود را بیشتر می‌سازند و مشتریان بیشتری بخود جذب می‌نمایند.

امروز فعالان شبکه‌های بانکداری با توجه به پیشرفت سیستم‌های بانکی متوجه تغییرات نظام بانکداری بوده و با استفاده از فرصت‌های ایجاد شده، کارکنان خود را با ادبیات بازاریابی و جذب مشتری کاملاً آشنا می‌سازند. زیرا کارکنان در پرتو شناخت دقیق از آن می‌توانند شناخت کافی نسبت به بازار پیدا نموده و با استفاده از آن اهداف خود را تعیین نمایند و سیستم بانکی را به سمت توسعه و پیشرفت رهنمایی می‌نمایند.

باید دانست که بازاریابی کاری نیست که صرف در بخش تبلیغات و روابط عمومی با مشتری مرتبط باشد، بلکه در تمام بخش‌های سیستم بانکداری مشارکت و تداخل دارد. بناءً آموزش حرفه‌ای به کارکنان یک بانک امری است که باید به تمام رویکردهای بازاریابی آگاهی داشته باشد. باید گفت که در این راستا یکی از اولویت‌های اول فعالیت‌های بازاریابی در سیستم بانکی امروز، آموزش مدیران و کارکنان آن در بخش بازاریابی است. اگر یک بانک خدمات مناسبی را برای

اطلاع رسانی به مشتریان با استفاده از تبلیغات و با مصارف هنگفتی انجام دهد و مشتری در حال مراجعه با آن بانک، با پاسخ‌های سرد و خارج از اصول حرفه‌ای کارمندان این بانک متوجه شود، در این حالت بانک متذکره بسیاری از فرصت‌ها مانند وفاداری مشتری را از دست می‌دهد. یک بانک وقتی موفق است که بتواند با رهنمایی‌های دلسوزانه و حفظ منافع مشتری، خدمات خود را به مشتری عرضه نماید.

خوشبختانه در افغانستان بانک‌ها اهدافی را به این منظور به پیش می‌برند که شفاف ساختن محیط کار، پیش‌بینی از آینده، طراحی خدمات، تبلیغات، اطلاع رسانی و جذب نیروی انسانی ماهر تشکیل می‌دهد و بر اساس سعی و تلاش مخلصانه تعداد از بانک‌ها، جذب مشتریان آنها نسبت به گذشته افزایش یافته است. ■

عبدالحمید شاهین

منابع:

1. www.admark.ir
2. banker.ir
3. www.enbank.ir
4. www.aftabir.com

جلسه ای به منظور بررسی کارکردها و چالشهای آمريت های زون های د افغانستان بانک برگزار شد

کابل ۱۷ حوت ۱۳۹۵- د افغانستان بانک جلسه ای را تحت ریاست محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک به منظور بررسی کارکردها و چالش های سد راه آمريت های زون های هفتگانه د افغانستان بانک (مرکز، شرق، شمال شرق، شمال، غرب، جنوب غرب و جنوب شرق)، طرح پیشنهادات و همچنان راه های حل جهت بیرون رفت از چالش های موجود در زون های متذکره تدویر نمود.

نخست محترم محمد قسیم رحیمی ضمن یادآوری از دستاوردهای چند سال گذشته نظام بانکی و عیار سازی سیستم های مڈرن و عصری جهت فراهم آوری تسهیلات به مردم در عرصه خدمات بانکی گفت که جهت بهبود و توسعه هر چه بیشتر عرضه خدمات بانکی به عامه مردم در هر نقطه کشور، هیئت عامل د افغانستان بانک مصمم است تا جلساتی را در هر شش ماه با آمريتین زون های د افغانستان بانک روی چالش ها و راه حل آنها برگزار نماید.

محترم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک علاوه نمود که ارتقای ظرفیت مسلکی کارمندان، عیار سازی سیستم های

بانک گفت که در صورتیکه موانع قانونی در موارد یاد شده موجود نباشد، هیئت رهبری د افغانستان بانک از هیچ نوع سعی و تلاش جهت انکشاف اداره جمعی سالم و همکاری به زون ها دریغ نخواهد کرد.

قابل ذکر است که در این جلسه بر علاوه آمريتین زون های هفتگانه د افغانستان بانک آمر عمومی منابع بشری نیز حضور داشت. ■

بانکی همگام به پیشرفت تکنالوژی، انتخاب افراد شایسته از طریق رقابت آزاد و راه اندازی آموزش های مسلکی به کارمندان می تواند در بهبود فعالیت های بانکی مؤثر واقع گردد.

در این نشست آمريتین زون های د افغانستان بانک نظریات و پیشنهادهای خود را پیرامون ارتقای ظرفیت کارمندان، چگونگی جمع آوری پول های مندرس، استخدام کارمندان زون ها، کمبود صرافان، ترتیب بودجه با در نظر داشت نظریات آنها، مسایل امنیتی زون ها، ساخت و ساز تعمیرها، مسایل امنیتی حین انتقال مواد تخنیکی و دیگر موضوعات بیان نمودند.

در اخیر محترم معاون دوم د افغانستان

تنوع، تابعیت او تناسب؛ له بریکسټ (Brexit) وروسته د اروپایي ټولنې د ستونزو حل لارې

پالیسي بدلون د تناسب له اصل سره مرسته کوي. کله چې پورته عناصر ریښتینې بڼه غوره کړي، نو د یو متنوع او نوښت لرونکی بانکي لید لوری له ودې او تقوینې سره به ټولنې ته د خدمتونو وړاندې کول ښه والی ومومي.

د تنوع موضوع

د بانکونو او پالیسي جوړونکي لپاره تنوع ډېری معناوې لري. لومړی، په ټولیزه توګه بانکي سیستم کې د رقابت سالمه کچه. دویم، د بانکدارۍ یو بازار چې متکي او د تعادل په حالت کې وي او د مالي ټکانونو (shocks) پر وړاندې زیات مقاومت ولري. دریم، په دې معنی چې د سپما او کوچني بانکي موډل ترڅنګ د بانکي ترکیب په اډانه کې بنسټیز رول ولوبوي. د سپما او کوچنیو بانکونو ته چې تر یوه حده پورې یې د خلکو اعتماد ترلاسه کړی او خپلو

چې امانتونه د حقیقي اقتصاد د دندې د زیاتولو په موخه په پور بدلوي، څه اقدام وکړي. د یو متنوع بانکي لید لوري له پلوه، دا د هغو بانکونو په پرتله یو بې ساری موډل دی چې عمدتاً د بازارونو له لارې مالي مرستې راټولوي.

په بریتانیا کې شدیدو مخالفتونو مونږه د تل لپاره د اروپایي ټولنې پالیسي جوړولو ته اړ کړي یو او په دې یې قانع کړي یو چې دا پالیسي په ښه توګه د بانکي لید لوري د تنوع ماهیت څرګندوي. همدا ډول څرګنده شوې ده چې د اروپایي ټولنې د ادارو لکه د اروپایي کمیسیون او د اروپا د پارلمان د ځواک د زیاتیدو په پرتله د غړو هېوادونو د رول زیاتیدو ته اړتیا زیاته لیدل کیږي.

د پالیسي جوړونکو او تنظیموونکو فکري طرز هم بدلون ته اړتیا لري. د 'ټولو لپاره یو اندازه' د پالیسي لغوه کیدل او د دې

په بروکسل کې د اروپایي ټولنې د سپما او کوچني بانکدارۍ د ډلې مشر ښاغلی کریس ډي نوس (Chris de Noose) وایي چې اروپایي ټولنه باید "یوه اندازه ټولو لپاره" پالیسي پریردي څو د متناسبو مقررو په ټاکلو او د نوښت په هڅولو سره د بانکوالۍ له متنوع بانکي بازار څخه ډاډ ترلاسه کړي.

د جون په ۲۳ نېټه د بریتانیا د ټولپوښتنې (Referendum) د رایو په پایله کې له اروپایي ټولنې څخه د بریتانیې جلا کیدل ټولې بریتانیې، اروپا او نړۍ ته ټکان ورکړی دی.

د اروپا په سلګونو د سپما او کوچنیو بانکونو لپاره، دغې ټولپوښتنې یو ډول ځنډ رامنځ ته کړ څو په سیمه ایزه تمرکز شویو بانکونو کې د خپل رول په اړه فکر وکړي او د هغو کورنیو، دولتي ادارو او وړو او منځنیو تصدیو (SMEs) په اړه

شي. دا اصل کيدای شي په څارنيزه راپور ورکونه کې په ښه ډول تطبيق شي. ښه همغږي

د اروپا راتلونکي په جدي توگه په هغو رښتينو خبرو اترو پورې چې څنگه د غړو هېوادونو او د هغوي له اتباعو سره په دې اړه مرسته وکړي او څنگه اروپايي ټولنه په راتلونکي کې تکامل وکړي، تړاو لري. اروپايي ټولنه يوه بنسټيزه اډانه ده چې له سپما او کوچنيو بانکونو سره د حقيقي اقتصاد د کوچنيو او منځنيو تشبثاتو او د کورنيو په پياوړتيا کې مرسته کوي.

په اروپا کې له وروستيو ناخوالو او خنډونو سره سره دا اروپايي پروژه بايد د يووالي لاره غوره کړي. دا کار د پاتې ۲۷ غړو هېوادونو او د هغوي د سپما او کوچنيو بانکونو په گټه دی. په همدې ترتيب دا کار د متناسبې مقرري په تعينولو، د غړو هېوادونو د رول په پياوړي کولو او د يو متنوع بانکي ليد لوري په دودولو سره د غوره يووالي له لارې ترسره کيدای شي. □

سرچينه: (The Banker - October 2016)

کريس ډي نوس (Chris de Noose) په بروکسل کې د اروپايي ټولنې د سپما او پرچونې بانکدارۍ د ډلې مشر.

ننگونه پاتې ده. له همدې امله د تناسب اصل کارول کيدای شي چې د دې فکري لارې پاليسي جوړونکي اړباسي څو د مقرري د لگښتونو او گټو ترمنځ انډول وساتي او تناسب ته په نوي قانون کې انعکاس ورکړي. خو له دې زيات هم ترسره کيدای شي.

يو له تر ټولو ښکاره بيلگه دا هم کيدای شي چې ولې اروپايي ټولنه له واقعي اقتصاد څخه د ودې او زياتو دندو غوښتنه کوي لامل يې د مقرري د تطبيق وروستۍ کموالی گڼل کيږي چې په دې کار سره د سيمې د متمرکزو بانکونو د پور ورکړې ليواليتا هم راکمه شوې ده.

په دې هېوادونو کې د اوسني او نوي قانون لپاره واقعي اړتيا ليدل کيږي خو په يوه متناسب لاره په ټولو مالي ادارو تطبيق شي او دا هېوادونه وکولای شي د اندازې، پيچلتيا او د کاروبار د موډل د ډول په پام کې نيولو سره دغه لار تعقيب کړي. د قانون هره برخه بايد د موضوع پر بنسټ وازول شي، ځکه چې د تناسب د اصل په تطبيقولو کې د معيارونو له هيڅ ډول ساده ټولگې څخه کار نه اخيستل کيږي. په سيمه ايزه توگه متمرکز او لږ پيچلې مالي ادارې اړتيا لري چې په هغو سيمو کې د سپارښتنې پر بنسټ خدمتونه وړاندې کړي چې اړوندې چارې يې دوی ترسره کوي.

مونږه په دې ډگر کې د ځينو پرمختگونو شاهدان يو، خو نور کار هم بايد ترسره

مشتريانو سره ډېر نږدې پاتې شوی، په کليوالي سيمو او د يو ستر ښار په زړه او يا په بل هر ځای کې هره ورځ ۴۰ سلنه اروپايان مراجعه کوي.

د اروپا د سپما او کوچنۍ بانکدارۍ ډله همدا ډول تنوع له يو نوي اړخه د ديجهيلي انقلاب واقع کيدل په گوته کوي. د اروپايي ټولنې د پاليسۍ موخه د نوښتونو زياتوالي دی نه د هغه مخنيوی.

د اروپا لپاره يو متنوع او واحد بازار بايد له تابع والي څخه پيروي وکړي او د بروکسل غونډه چې د اروپايي ټولنې اقدامات تشرېح کوي، يوازې هغه مهال ترسره کيږي چې د اروپايي ټولنې غړي هېوادونه وړتوانيږي تر څو دا اقدامات په بشپړه توگه ترسره کړي. تابعوالی (subsidiarity) چې د مبهم والي لپاره تر نيوکو لاندې دی، د هغو پريکړو چې په 'ټيټه' يا لږ تر لږه متمرکز کچه کې د وړ او مناسبو چارواکو لخوا نيول کيږي، معنی لري.

که څه هم په بروکسل او استراسبورگ کې د اروپايي ټولنې ادارو ته د قدرت د ليرد له امله هم اندېښنې زياتې شوي خو تابعوالی (subsidiarity) کولای شي دا اندېښنې له منځه يوسي او همدا ډول له غړو هېوادونو سره د انډول ساتل کولای شي د ويرې احساس کم او د دې هېوادونو د وگړو اندېښنې لرې کړي. د نامتناقصې پاليسۍ موخې هم د اروپايي ټولنې د پاليسي جوړونکو لپاره يوه

محبوب الله شریفی

مسئول خطرات

آمریت عمومی عملیات بازار

مروری بر بانک تسویه بین المللی (BIS)

بانکی را به آنها انجام نمیدهد. همچنان بطور مخفیانه امنیت را برای جابجای مقادیر هنگفت پول میان کشورهاییکه دارای سهم هستند، تأمین می کند. از طریق این بانک مبادله کننده گان پول و طلا نمی توانند هویت فروشنده گان و خریداران واقعی را تشخیص دهند.

این بانک مرکز تحقیقات پولی و اقتصادی است و نتایج تحقیقاتش را ذریعه راپور سالانه منتشر میکند، حدود ۸۰ بانک مرکزی از سراسر دنیا در این بانک امانات دارند و پل ارتباطی میان بانک های

هانگ کانگ (SAR) در جمهوری خلق چین است. بانک تسویه بین المللی اداره نمایندگی خود را در امریکا در سال ۲۰۰۲ در شهر مکسیکو تأسیس کرده است. این بانک ۶۰ عضو دارد و در حال حاضر مصروف همکاری های پولی و مالی بین المللی است و به عنوان یک بانک به بانک های مرکزی خدمات خویش را ارائه می نماید.

این بانک تنها با دولت ها و نهادهای دولتی سرو کار دارد و از اشخاص و شرکت های خصوصی امانات را نمی پذیرد و خدمات

بانک تسویه بین المللی مهم ترین مؤسسه مالی در جهان است، جائیکه بسیاری از بانکداران مهم کشورهای صنعتی بارها در آنجا با همدیگر ملاقات می کنند و در باره سیستم های مالی جهان به بحث و تبادل نظر می پردازند.

این بانک در ۱۷ می ۱۹۳۰ میلادی تأسیس گردیده است و به عنوان قدیمی ترین سازمان بین المللی مالی در جهان محسوب می شود. دفتر مرکزی این بانک در شهر بازل سوئیس و اداره نمایندگی آن برای آسیا و اقیانوسیه در

مرکزی کشورها می باشد.

این بانک، نماینده رسمی صندوق همکاری پولی اروپا است که ۲۰ فیصد از ذخایر پول و طلای کشور های عضو اتحادیه اروپا را در اختیار دارد.

مجمع عمومی این بانک سالانه در BIS طی ۴ ماه از تاریخ ۳۱ مارچ (در اواخر سال مالی) تشکیل می شود و این کشورها حق رای و نمایندگی در مجمع دارند که از بانک های مرکزی یا مقامات پولی همان کشورها هستند.

هیئت مدیره این بانک ۲۱ عضو دارد که شامل ۶ مدیر از خارج سازمان است که عبارت از رؤسای بانک های مرکزی، بلجیم، فرانسه، آلمان، ایتالیا، بریتانیا و ایالات متحده امریکا می باشند. همچنین مدیران بانک های مرکزی کانادا، جاپان، هالند، سویدن و سوئیس هم اکنون به عنوان اعضای هیئت مدیره انتخاب شده اند که این افراد رئیس گُل بانک تسویه بین المللی را برای سه سال منصوب می کنند و همچنین معاون رئیس نیز از همین طریق انتخاب می شود.

نقش های مهمی را که این بانک ایفاء می کند این است که طبق ماده ۲۴

اساسنامه این بانک بسیاری از فعالیت های معمول یک بانک را شامل نمی شود. این بانک یک بانک ناشر است و در معاملات و سپرده پذیری ها نقشی ندارد و تنها سپرده های بانک های مرکزی را می پذیرد. از سوی دیگر طبق ماده ۲۱، این عملیات توسط بانک تسویه بین المللی می تواند انجام شود. خرید و فروش و نگهداری طلا، خرید و فروش ارزهای خارجی و اوراق بهادار قابل معامله البته غیر از سهم و قبول سپرده های بانک های مرکزی یا دولت ها، عاملیت بانک های مرکزی را می پذیرد و انجام تسویه های بین المللی را نیز بر عهده دارد.

(۱) سپرده دریافت میکند

(۲) در بازار طلا مداخله میکند

(۳) محل ملاقات و تجمع بانک های مرکزی است.

عمده ترین وظایف بانک تسویه بین المللی:

۱. بانک تسویه بین المللی، به بانک های مرکزی ۲۰ کشور صنعتی در هماهنگی امکانات فنی و آموزش های گزینش شده کمک می کند

۲.

برای ادغام مؤسسه وین که برای فراهم آوردن نیازهای آموزشی به بانک های مرکزی در کشورهای در حال گذار به وجود آمده است، فعالیت می کند.

فعالیت های بانکی بانک تسویه بین المللی: ۱. این بانک برای کمک به بانک های مرکزی در اداره ارز و بازیافت ثروت ها طراحی شده و همچنین به عنوان بانکدار برای سازمان های مالی بین المللی فعالیت می کند و بودجه ها را تنظیم می نماید.

۲.

برای ادغام مؤسسه وین که برای فراهم آوردن نیازهای آموزشی به بانک های مرکزی در کشورهای در حال گذار به وجود آمده است، فعالیت می کند.

۳.

به سازمان دهی جلسات متخصصان در مورد فناوری اطلاعات، امنیت رویه های مدیریت داخل و مباحث قانونی خاص می پردازد.

این بانک کمیته های مختلف دارد که در اینجا به کمیته آن یاد آوری می نمائیم:

»

کمیته سیستم مالی جهانی: این کمیته در سیستم مالی جهانی انجمن بانک های مرکزی برای نظارت و بررسی از مسائل گسترده مربوط به بازارهای مالی و سیستم ها ایجاد شده است. این کمیته بر نظارت کوتاه مدت شرایط سیستم مالی جهانی و تحلیل بلند مدت کارکرد اجرایی بازارهای مالی و تنظیم توصیه های خط مشی با هدف بهبود و توسعه کارکرد بازار متمرکز است.

کمیته بازل (*Basel Committee*): این کمیته همکاری خویش را در رابطه به امور نظارتی بانک ها، بهبود و افزایش کیفیت نظارت بانکی را با بانک های سراسر جهان فراهم میکند. این کمیته راپور خویش را به گروپ روسای بانک مرکزی و روسای نظارت بانکی ارائه می کند. سکرتریت این کمیته در بانک بین المللی تسویه در بازل، سوئیس موقعیت دارد که عمدتاً نظارت کننده گان متخصص آماده مشوره به مقامات نظارتی سایر کشورها میباشد.

کمیته بازارها (اسعار و طلا): همان طوری که از اسم این کمیته پیداست، بر فعالیت های بازار اسعار نظارت دارد و استنباط

های لازم را برای سیاست های بانک مرکزی و رویه های عملیاتی مشخص مینماید.

موسسه تحکیم مالی FSI: این کمیته از طریق کمک به اجرای یک نظارت درست و هوشیارانه مؤسسات و سیستم های مالی را در سطح جهان تقویت و بهبود می بخشد.

انجمن بین المللی مدیران بیمه IAIS: هدف این کمیته تضمین نظارت پیشرفته صنعت بیمه و توسعه استندردهای عملی برای نظارت بیمه و فراهم آوری کمک های متقابل و ترقی اطلاعات به منظور بهبود توسعه بازارهای داخلی بیمه است.

انجمن بین المللی بیمه گران سپرده ها IADI: اهداف این کمیته در برگیرنده کمک به تحکیم سیستم های مالی از طریق ارتقا و بهبود همکاری بین المللی در زمینه بیمه سپرده ها و تشویق به تماس های بین المللی گسترده در بین بیمه گران سپرده ها و دیگر گروه های علاقمند است.

نتیجه گیری: طوریکه در فوق ذکر گردیده است، بانک تسویه بین المللی

برای کمک به بانک های مرکزی و به عنوان بانکدار برای سازمان های مالی بین المللی فعالیت می نماید، کنترل اسعار و تنظیم بودجه ها و مساعدت های کوتاه مدت به بانک های مرکزی کشورهای جهان را نیز به عهده دارد. این بانک جهت بهبود سیستم نظارتی بانک های مرکزی بواسطه کمیته بازل و مشوره دهی در هر زمان آماده میباشد. □

منابع:

۱. www.bis.org
۲. BIS 83rd Annual Report

د افغانستان بانک د دویم مرستیال تر مشرۍ لاندې اداري غونډه جوړ شوه

کابل، ۱۳۹۵ د کب ۸ - د افغانستان بانک د مخکنیو اداري غونډو په دوام کې د افغانستان بانک د دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمي تر مشرۍ لاندې غونډه جوړه شوه.

په دې غونډه کې چې د بېلابېلو شعبو آمرینو ګډون کړی وو، په کې د مختلفو اداري موضوعگانو ترڅنګ د کارکوونکو د ظرفیتونو د لوړولو او د ګمارنې د پروسې د لا روښتیا په اړه بحث

او نظرونه تبادله شول.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمي وویل چې د کارکوونکو د ازموینې او ګمارنې پروسه باید په معیاري توګه ترسره شي او هغه کسان باید په تشو بستونو کې وګمارل شي چې د اعلان شوي بست لپاره د نوماندانو په منځ کې تر ټولو ښه او مناسب اشخاص وګڼل شي.

په دې غونډه کې د ګمارنې د پروسې او

د کارکوونکو د ظرفیت لوړولو لپاره د پروګرام جوړونې په اړه د خبرو ترڅنګ د احتمالي خطرونو پر مدیریت باندې چې د شعبو د عملیاتي پروګرامونو د لارې خنډ جوړیږي، هم خبرې وشوې او لارښوونه وشوه خو په دې برخه کې هر آمریت په خپل وار د احتمالي ننګونو د مخنیوی پروګرامونه طرحه او عملي کړي. □

د مالي اقداماتو د نړیوالې ډلې اعلامیه

د مبارزې په پالیسي او په عملياتي کچه کې د همغږۍ د میکانیزمونو ورپېژندل، (۲) د پیسو د وینځلو او د ترهگرۍ تمویل جرم ګڼل، (۳) د شتمنیو د کنګلولو او مصادري لپاره د قانوني زمينې برابرول، (۴) د مالي بندیزونو د تطبیق لپاره د چوکاټ جوړول، (۵) د کتنې او څارنې سیستم جوړول، (۶) د قانوني موقف او د مالي استخباراتو د ادارې د منابعو لوړول، (۷) او په پولو کې د اسعارو د کنټرول سیستم جوړول رانغاړي، له تخنیکي پلوه بشپړ کړي دي. د مالي اقداماتو ډله د اصلاحاتو د تطبیق بهیر د تاییدولو په موخه له افغانستان څخه لیدنه کوي خو ډاډ ترلاسه کړي چې د هغو ننگونو د له منځه وړلو په برخه کې اقدامات شوي چې مخکې پېژندل شوي وو.

تمه کېږي چې د یادې ډلې پلاوی په یو میاشت کې د افغانستان د حکومت له اړوندو ادارو څخه لیدنه وکړي او د پورتنیو سپارښتنو له تطبیق څخه د ډاډ ترلاسه کولو په صورت کې د دې ادارې په راتلونکي غونډه کې چې د ۲۰۱۷ کال د جون میاشتې په پای کې جوړیږي، له خپر لست څخه د افغانستان د ویستلو په اړه پرېکړه وکړي. □

تطبیقولو اغېزناکي د ارزښت وړ ده. دې کمیټې په ۲۰۱۱ کال کې افغانستان د تخنیکي ارزونې لاندې ونيوه او د ۱۶ بنسټیزو سپارښتنو په برخه کې یې افغانستان د دوامدارې ارزونې او راپور ورکونې تابع کړ.

د افغانستان د معاملو او مالي راپورونو د څېړنې مرکز د ۲۰۱۶ کال د دسمبر په ۱۲ نیټه د پورته ۱۶ سپارښتنې د عملياتي پلان د تطبیق په اړه د افغانستان دولت د کړنو راپور د یادې ادارې سیمه ییزې ډلې ته وړاندې کړ. دې ډلې د ۲۰۱۷ کال د فبرورۍ په ۲۴ نیټه د یوې عمومي غونډې په اوږدو کې اعلان کړ چې د افغانستان دولت خپل عملياتي پلان له تخنیکي پلوه بشپړ کړی او لاندنۍ رسمي اعلامیه یې خپره کړې ده:

د ۱۳۹۵ کال د کب د شپږمې نیټې اعلامیه

"د ۲۰۱۲ کال د جون میاشتې راهیسې افغانستان سیاسي ژمنه کړې چې د مالي اقداماتو د نړیوالې ډلې او د آرام اقیانوس ډلې (APG) سره کار کوي او د پیسو د وینځلو او د ترهگرۍ د تمویل په وړاندې مبارزه کې شته ستراتیژیکي ننگونې لرې کولو په موخه مرسته کوي. افغانستان خپل عملياتي پلان چې: (۱) د پیسو د وینځلو او د ترهگرۍ د تمویل په وړاندې

د مالي اقداماتو نړیواله ډله (Financial Action Task Force – FATF)

یوه نړیواله اداره ده چې د پیسو د وینځلو، د ترهگرۍ د تمویل او د ډله ییزې وژنې د وسلو د خپرېدو په وړاندې د مبارزې په ګډون د نورو اصلي جرایمو لپاره معیارونه ټاکي او د هغو هېوادونو څخه چې په مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه د دې ادارې غړیتوب لري، څارنه کوي. یاده ډله په کال کې درې ځله غونډه جوړوي او په ویل شویو برخو کې د بیلابیلو هېوادونو پرمختګونه تر کتنې او غور لاندې نیسي او په اکثریت رایې سره اړین ګامونه پورته کوي.

دې ډلې مخکې (۹+۴۰) سپارښتنې د پیسو د وینځلو، د ترهگرۍ د تمویل او د نورو اصلي جرمونو په وړاندې د مبارزې د معیارونو په توګه ټاکلي وې چې وروسته بیا دا سپارښتنې سره یوځای شوې او اوس مهال یې شمېر ۴۰ معیاري سپارښتنو ته رسېږي چې ټول هېوادونه باید اړوندې سپارښتنې رعایت او تطبیق کړي. د دې ډلې د نړیوالو همکاريو کمیټه د ارزونې دوه طریقې لري (& Technical Compliance Effectiveness) چې په لومړي پړاو کې له تخنیکي پلوه د عملياتي پلان د بشپړولو په اړه بحث او ورسې د هغه د

د افغانستان بانک نشست رهنمودی را با اتحادیه صرافان برگزار نمود

گاه نیاز به صحبت با رسانه ها در رابطه به سیاست های د افغانستان بانک دیده شود، این مهم را از طریق برگزاری کنفرانس مطبوعاتی، مصاحبه ها و سایر مجاری دیگر به سمع هموطنان خواهد رسانید.

در اخیر نشست، محترم معاون اول د افغانستان بانک بعد از استماع سخنان نماینده گان اتحادیه صرافان از آنها خواست تا در قسمت مشکلات شان صحبت نمایند. نماینده گان صرافان از چالش ها در زمینه اخذ جواز جدید صرافی و تمدید آن یادآوری نموده و نظریات خویش را پیرامون پروسه لیلام ارز ابراز داشتند.

آمریت نظارت امور مالی و آمریت عملیات بازار به نوبه خود در قسمت پروسه لیلام و پروسه اخذ جواز جدید صرافی نیز معلومات همه جانبه را ارائه نمودند. ■

گزارش زیرک ملیا

موفقیت بانکها، صرافان و عرضه کننده گان خدمات پولی در کشور، نظام بانکی و مالی کشور سیر رشد و ترقی را پیموده و با عرضه خدمات معیاری برای هموطنان، رشد اقتصادی خانواده ها و در کل رشد اقتصادی کشور ما را به ارمغان خواهد آورد.

محترم واحدالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک در قسمت دیگر از سخنانش خطاب به نماینده گان اتحادیه صرافان گفت که آزادی بیان حق هر شهروند افغانستان است، ولی چنان که دیده می شود عده ای از صرافان با تعدادی از رسانه ها در قسمت ارزش پول افغانی صحبت می نمایند که تشویش های را در این زمینه به میان آورده است. امیدواریم که در آینده از این چنین مصاحبه ها خودداری نمایند، زیرا یکی از وظایف د افغانستان بانک را طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی افغانستان تشکیل میدهد. هر

د افغانستان بانک یگانه مرجع تنظیم و نظارت بر بانک ها، صرافان، عرضه کننده گان خدمات پولی و مجریان سیستم پرداخت می باشد. همچنان ضرب، چاپ و نشر پول کاغذی و مسکوکات افغانستان از وظایف این بانک است. این بانک همواره تلاش نموده تا تسهیلات لازم را به دست اندر کاران خدمات پولی کشور فراهم سازد تا یک نظام پولی شفاف و سالم در کشور نهادینه گردد.

بتاریخ ۴ حوت ۱۳۹۵ نشستی تحت ریاست محترم واحدالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک با اتحادیه صرافان سرای شهزاده در سالون جلسات د افغانستان بانک برگزار شد.

نخست محترم نوشیر معاون اول د افغانستان بانک صحبت نموده گفت که هیئت رهبری د افغانستان بانک مصمم است تا زمینه بهتر فعالیت را به همه بانک ها و صرافان فراهم سازد، زیرا با

نگهداری پول افغانی، و جیه ملی ما است

غلام حسن زاهدی

لیسانس پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل

نیازمندی‌های خویش قرار دادند، اما در قرن ۲۱ که قرن تکنالوژی نامیده می‌شود، از پول کاغذی و پول الکترونیکی استفاده

«

مبادله اشیا با اشیا صورت می‌گرفت به طور مثال گندم در مقابل لباس و یا یک جنس در مقابل دیگر جنس مبادله می‌گردید، اما با گذشت زمان انسان‌ها یک شی را به عنوان وسیله مبادله معیار قرار دادند که همه مردم آن روستا و سایر مناطق آنرا به عنوان وسیله مبادله قبول می‌کردند. مانند شیخ فیل، پوست آهو و غیره.

با گذشت زمان، انکشاف و ترقی، انسان‌ها طلا و نقره را که از جمله فلزات گران‌بها می‌باشند، منحیث وسیله مبادله برای رفع

امروز، پول در بازار برای مبادله کالاها و اشیا نقش اساسی را ایفاء می‌نماید. بعضی دانشمندان، پول را حس ششم بیان نموده‌اند. تعداد دیگر اهل دانش و خبره پول را به اشکال گوناگون تعریف نموده‌اند که معروف‌ترین تعریف آن عبارت است از "پول وسیله مبادله، حفظ و نگهداری ارزش‌ها است".^(۱) به این معنا که پول زمینه را برای معامله و مبادله اشیا و کالاها در بازارها فراهم می‌نماید.

در گذشته وسیله مبادله خاصی جهت خرید و فروش اجناس موجود نبود و

(۱) پول و کریدیت، سید مسعود

بعمل می آید. هر چند کارت های اعتباری بانکی در کشور ما راه یافته است، ولی بانکنوت ها (Bank Note) و سکه ها در معاملات و خرید و فروش اجناس و اشیا استفاده زیاد دارند.

فرهنگ حفاظت و نگهداری از پول

لازم می بینم که در این قسمت واقعیت های جامعه را بیان نمایم. در جامعه ما فرهنگ نگهداری درست از پول وجود ندارد، اگر هم وجود دارد، به شکل استثنایی است. اشخاص و افرادی که پول را از بانک و یا نزد افراد به شکل فیزیکی به دست می آورند، بدون آن که توجه جدی در حفاظت آن نمایند، آنرا به جیب خود گذاشته که به زودترین فرصت مندرس می شود. در واقع گفته می توانیم که فرهنگ نگهداری از پول ملی که به عنوان اعتبار ملی ما است، در بین مردم نهادهای نگریده است. همان طوری که فرهنگ شهرنشینی در بین جامعه نهادهای نشده، فرهنگ حفاظت و حراست از پول ملی نیز در بین مردم جا گزین نشده است. نگهداری پول افغانی وجیه ملی هر فرد این سرزمین است تا در راستای حفاظت از آن و در عین حال استفاده از آن در معامله و خرید و فروش از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نورزند. د افغانستان بانک بر

علاوه وظایف اساسی دیگر، به عنوان بزرگ ترین نهاد تنظیم کننده پول در کشور، نقش اساسی را در نهادینه سازی و گسترش فرهنگ حفاظت از پولی ملی در بین جامعه دارد.

طوری که مشهود است، د افغانستان بانک منحص بانک مرکزی کشور از طریق تبلیغات، اعلانات، سیمینارها، ورکشاپ ها، کورس ها، روزنامه ها و مجله د افغانستان بانک و همچنان از طریق رسانه ها تصویری، صوتی و شبکه های اجتماعی چون فیسبوک، گوگل پلس و ... برای مردم آگاهی دهی می نماید تا مردم ارزش پول ملی را دانسته و در حفظ و نگهداشت درست آن توجه جدی نمایند.

قابل یادآوری می دانم که چاپ پول ملی، هزینه هنگفت را بر می دارد، اما در نگهداری از بانکنوت ها یا پول کاغذی (افغانی) از سوی شهروندان این کشور بی توجهی می شود. اصول اساسی برای نگهداری از پول در بین شهروندان افغانستان وجود ندارد، تعداد از آن ها با دست چرب و تعدادی هم از آن منحص کتابچه یادداشت و غیره استفاده می نمایند که با این شیوه به مندرس شدن زود هنگام آن می افزایند.

پیشنهادها برای نگهداری پول افغانی

هر چند د افغانستان بانک در جهت ترویج و حفظ و نگهداشت افغانی با نشر مقاله ها و اعلانات از طرق مختلف پرداخته است، ولی ضروری پنداشته می شود که از پول افغانی که نماد هویت و اعتبار ملی ما است، به درستی حفاظت نمایم. در همین راستا، به عنوان دانش آموخته ای اقتصاد و باشنده این کشور، نکات ذیل را برای نگهداری پولی ملی، پیشنهاد می نمایم.

۱. نگهداری پول در بکس جیبی از سوی شهروندان
 ۲. فرهنگ سازی نگهداری پول از طریق رسانه های چاپی، تصویری و صوتی
 ۳. آگاهی دهی در قسمت حفاظت درست از پول ملی توسط نهادهای مربوطه
 ۴. ارزش قایل شدن به پول افغانی به حیث اعتبار ملی و نگهداری درست از آن
 ۵. گسترش فرهنگ استفاده درست از پول ملی
- در نتیجه، از هزینه ای که بالای چاپ مجدد بانکنوت های افغانی صورت می گیرد، جلوگیری شده و از آن در جهت رونق اقتصادی استفاده بعمل می آید و زمینه هر چه بیشتر را برای رشد اقتصادی کشور فراهم می نماید. □

نارضایتی شرکت‌های اروپایی از تبعیض‌ها در بازار چین

تبعیض‌ها و محدودیت‌ها در بازار چین مانع از فعالیت مطلوب شرکت‌های خارجی در این کشور شده است. این در حالیست که چین وعده داده، شرایط بهتری برای فعالیت شرکت‌های خارجی فراهم آورد، اما این وعده نیز نتوانسته از نگرانی‌ها بکاهد.

چین اعلام کرده است که شرایط را برای فعالیت شرکت‌های خارجی بهبود خواهد بخشید. بهبودی که می‌بایست حوزه‌های مختلف را شامل شود، از اجازه فعالیت اقتصادی گرفته تا رعایت موازین و استانداردهای صنعتی و اعلام مناقصه عمومی، اما آیا برنامه‌ای که توسط وزارت اقتصاد چین اعلام شده، می‌تواند به محدودیت‌ها و تبعیض‌ها در بازار چین خاتمه دهد؟ آیا این برنامه می‌تواند رضایت شرکت‌های خارجی و از آن جمله شرکت‌های اروپایی را جلب کند؟ اتاق صنایع اتحادیه اروپا با دیده تردید به وعده دولت چین می‌نگرد.

تغییر در ساختارهای اقتصادی

اقتصاد چین که دومین اقتصاد بزرگ جهان به حساب می‌آید تا کنون بر دو رکن (سرمایه‌گذاری و صادرات) استوار بوده است.

رشد اقتصادی چین در دهه‌های گذشته، ناشی از استفاده بهینه از این دو پایه اقتصادی بود. اما اکنون شرایط تغییر کرده و چین نیز برای آنکه بتواند خود را با مختصات جهان مدرن هماهنگ کند، باید در راهکارهای اقتصادی خود تجدید نظر کرده و ساختار اقتصادی کشور را با نیازهای جدید تطبیق دهد.

نیروی محرکه اقتصاد چین می‌بایست از سرمایه‌گذاری و صادرات به سوی نوآوری چرخش کند. برای انجام چنین چیزی، می‌بایست بازارهای چین خود را برای جذب شرکت‌های خارجی آماده سازند. این پیام له کی چیانگ، نخست وزیر چین در کنگره خلق بود.

دولت چین برای اینکه چنین امری را تحقق بخشد، نیازمند آن است که شرایط کار و فعالیت شرکت‌های خارجی را در چین بهبود بخشد. از این رو، نخست وزیر این کشور از گشایش بیشتر اقتصاد چین سخن گفته است.

یورگ ووتکه، رئیس اتاق صنایع اتحادیه اروپا در چین در واکنش به اظهارات نخست وزیر چین گفته است شرکت‌های اروپایی تا کنون بیشتر با وعده روبه‌رو بوده‌اند، حال آنکه دولت چین باید به وعده‌های خود عمل کند. نارضایتی شرکت‌های اروپایی از فعالیت و کار در چین منجر به کاهش میل به

»

سرمایه گذاری در چین شده است. در سایه اقتصاد حمایتی و برنامه ریزی شده چین، شرکت های داخلی این کشور از امتیازات بسیاری برخوردارند و همین امر، موجب ایجاد محدودیت برای فعالیت اقتصادی شرکت های خارجی می شود.

منبع: دویچه وله دری تاریخ: ۷/۳/۲۰۱۷

د افغانستان کرهیزو توکو د نړۍ تر ټولو ستر نندارتون ته لاره وموندله

کب ۱۲، ۱۳۹۵

د دوبي په نړيوال نندارتون کې د ۱۲۰ هېوادونو د زراعتي توکو سوداګرو او صادرونکو برخه اخيستې وه

د گولفوچ په نامه د دوبي د زراعتي توليداتو په نړيوال کلني نندارتون کې د افغانستان کرهیز توليدات نندارې ته وړاندې شول چې د نړيوالو پام يې ځانته راواړوه.

د امريکا د نړيوالې پرمختيايي ادارې USAID په مرسته ۲۴ افغان سوداګرو په افغانستان کې توليد شوي سابه او ترکاري، تازه او وچې ميوې، زعفران او د ميوو جوس د دوبي د گولفوچ په کلني نړيوال نندارتون کې نندارې ته وړاندې کړل.

د امريکا نړيوالې پرمختيايي ادارې ويلي دي چې افغان سوداګرو ته يې په دې نندارتون کې د افغاني غذايي توکو د صادراتو لپاره د

بهرنيو سوداګرو سره د سترو تړونونو د لاس ليک کولو زمينه برابره کړې ده.

د دوبي نړيوال نندارتون د فبرورۍ له ۲۶ څخه د مارچ تر دوهمې پورې د نندارچيانو پرمخ پرانيستل شوی وو چې شاوخوا ۹۰ زرو نندارچيانو يې ننداره کړې ده.

په دغه نندارتون کې د افغان سوداګرو په ګډون د نړۍ د ۱۲۰ هېوادونو د ۵۰۰۰ سوداګرو سره يوځای د خپلو هېوادونو زراعتي توکي نندارې ته وړاندې کړل.

د افغانستان د کرهڼې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزير اسدالله ضمير په دغه ستر نړيوال نندارتون کې د افغانستان د کرهیزو توليداتو د صادرونکو شتون د بهرنیو سوداګرو سره د اړيکو او د زراعتي توليداتو په وروستيو پرمختياو باندې د پوهاوي لپاره خورا مهم وګاڼه.

په تيره يوه لسيزه کې د امريکا نړيوالې پرمختيايي ادارې د ۵۴ ميليونو ډالرو په ارزښت هند، پاکستان، متحده عربي اماراتو او د نړۍ نورو هېوادونو ته د افغانستان د تازه او وچو ميوو د صادرو او خرڅلاو لپاره آسانتياوی برابرې کړې دي. □

سرچينه: pashtovoa.com

تعلیمی پرمختګ یعنی اقتصادي پرمختګ

تاج محمد تمکین

د افغانستان بانک د ختیځ زون اقتصادپوه

نوي توليدي میتودونه پیدا کړي او په خپل ژوند کې آسانتیا راولي او همدارنګه د ژوند د کچې د لوړولو لپاره هلې ځلې وکړي. په ښونه او روزنه باندې لګښت او په لویه کچه باندې د بودیجې لګول په حقیقت کې یوه ستره پانګه

دی چې ترثانوي دورې وړیا د دولت له خوا تأمینېږي. دولت اړ دی چې په ټول افغانستان کې د متوازن معارف د عامولو او د منځنیو اجباري زده کړو د تأمین لپاره اغېزمن پروګرام وضع او تطبیق کړي او د مورنیو ژبو د تدریس لپاره په هغو سیمو کې چې پرې خبرې کېږي لاره هواره کړي)

یو وخت په ټولنه کې په ټولیزه توګه سواد او مهارت لرونکي خلک کم ول، خو د وخت په تیریدو سره ټولو ته دا ثابته شوه چې په اقتصادي پرمختګ، د ژوند د کیفیت په ښه والي او همدارنګه د ټولنې د سوکالۍ لپاره زده کړه اړینه ګڼل کیږي. نو له همدې امله د ټولنې خلک په زده کړه باندې لګښت کوي، تر څو ټولنه د ښوونې او روزنې له برکته

تعلیم یو داسې رڼا ده چې له امله یې تیارې روښانه کیږي او همداشان د هغې ډیوې شکل لري چې د رڼا د خپریدو له امله یې ویده ذهنونه ویښیږي او خپلو مسئولیتونو او کړنو ته یې متوجه کوي چې باید په ښه طریقه یې تر سره کړي.

زده کړه له اقتصادي پرمختګ سره ډیرې نږدې اړیکې لري او که په بله اصطلاح ووايو، پرته له زدکړې کړې د ټولنې اقتصادي پرمختګ ناشونی دی. د هر هېواد د وګړو لپاره د زده کړې ځانګړې انتظامات نیول کیږي او په قوانینو کې په صراحت سره ورته ارزښت ورکول کیږي، زموږ د ګران هېواد افغانستان د اساسي قانون درې څلویښتمه ماده په دې اړه داسې وايي.

(زده کړه د افغانستان د ټولو اتباعو حق

اچونه ده چې د ملي عايد د لوړولو لپاره په راتلونکې کې ډير کار ورکوي.

د تعليم او زده کړې له برکته يوې ټولنې ته په هر سکتور کې ماهره او په توليدي چارو کې پوه کسان شامليري چې له امله يې هر کس په خپله برخه کې په کافي کچه کار کوي او د اقتصادي پرمختگ د لړۍ د جاري ساتلو لپاره خپلې هلې ځلې کوي، د بيلگې په توگه ساينسدانان، اقتصادپوهان، انجينران او نور ټول مسلکي کسان پيدا کيږي. او دا ټول خلک د اقتصادي پرمختگ پروسه په مخ وړي، همدارنگه په هر ملي اقتصاد کې د مادي وسايلو په نسبت بشري منابع ډير ارزښت لري، ځکه چې د بشري منابعو نه يو وخت رهبران او لارښوونکي خلک پيدا کيږي چې له امله يې مادي وسايل په داسې توگه کارول کيږي چې تر ټولو زياته گټه ترې ترلاسه کړي او اقتصاد ته ډېر گټه لرونکي واوسي.

د تعليمي پروسې د چټکوالي له کبله په ټولنه کې د گمارنې کچه هم لوړيږي او په زياته اندازه خلکو ته پکې کار پيدا کيږي.

زمونږ هېواد افغانستان کې هم د تيرې لسيزې د کړنو په بنسټ په تعليمي برخه کې زيات کار شوی دی، همدا اصل په پام کې نيول شوی دی چې تعليم او زده

کړه د هر انسان بنسټيز حق دی او د همدې اصل په اساس تاسو وگورئ چې په ټول هېواد کې په لسگونه دولتي پوهنتونونه، خصوصي پوهنتونونه، دولتي ښوونځي او همدارنگه په سلگونه خصوصي ښوونځي جوړ شوي دي. د ښوونې او روزنې له برکته نن افغانستان د زده کړې په سکتور کې په کافي اندازه مخکې تللی دی او د پوهنتون تر کچې پورې په داخل د هېواد کې د زده کړې آسانتياوې د قانون تر چتر لاندې افغانانو ته وړيا ورکول کيږي.

د زده کړو ښه والی او پراختيا که په حرفوي برخه کې وي او که په مسلکي برخه کې، په هر صورت کې د توليدي فکتورونو د اعظمي گټې اخستنې لامل کيږي او د زده کړو په ښه والي سره د هېواد په نفوسو کې د توليد تر ټولو ښه ظرفيت پيدا کيږي، همدا شان دغه تعليم يافته او حرفوي کسان کولای شي چې د حکومتي قراردادونو په بنسټ بهرنيو هېوادونو ته لاړ شي او له هغه ځای نه زيات عايد خپل هېواد کې کورنيو ته راوليږي چې طبيعي ده دا کار د هېواد په ملي عايد باندې مثبتې اغيزې غورځوي. له دې څخه آسانه دا فرمول رامنځته کولای شو چې تعليمي پرمختگ يعنې اقتصادي پرمختگ. افغانستان د تعليم په

برخه کې په تيره يوه نيمه لسيزه کې د پام وړ پرمختگ کړی دی، خو دا مانا نلري چې افغانستان نور په تعليمي برخه کې رسيدلی دی، نه لا ډيره کارونه پاتې دي، لا هم داسې ښوونځي شته چې ديوالونه او چتونه نه لري او د شنه آسمان لاندې ماشومان خپلو زده کړو ته دوام ورکوي. د تعليم له برکته زمونږ د هېواد د سواد سلنه تر کافي حده پورې لوړه شوې ده.

تعليمي پرمختگ نه يوازې دا چې په کمي ډول اقتصادي پرمختيا کې رول لري، بلکې د ټولنې د خلکو د ذهنونو په روښانه کولو کې، د هغوی تر منځ د هر ډول تعصب او نفرت ختمولو کې او همدارنگه ترمنځ يې د ښو اړيکو په رامنځته کولو کې زيات رول لري.

همدا بشري منابع دي چې په هر هېواد کې نور توليدي فکتورونه کنټرولوي او ترېنه تر ډيره حده گټه اخلي.

انشالله که زمونږه د پوهنې، تعليم او زده کړې بهير همداسې دوام ولري، نو هغه ورځ لرې نه ده چې افغانستان به د نړۍ د پرمختللو هېوادونو په لړ کې راځي او مونږ او تاسو ټول به د يو تعليم يافته، سوکاله او خوشاله افغانستان څښتنان واوسو. ■

مختصری از دستاوردهای اقتصادی افغانستان

طی سال ۱۳۹۵

۹۰ کیلو متر و نسبت به بندر کراچی ۹۰۰ کیلو متر نزدیک تر است. انتقال هر کانتینر برای تاجران افغان از این بندر نسبت به سایر بنادر از ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ دالر نازلتر تمام می شود که طبعاً در کاهش و ثبات قیم مواد نیز تأثیراتی را به همراه دارد.

فعال سازی بندهای برق:

تحقق پروژه بند سلما علاوه بر تولید ۴۲ میگاووات انرژی برق، در حدود ۸۰۰۰۰ هزار هکتار زمین را نیز آبیاری می نماید. فعال سازی بند پروژه ۱ و ۲ بند کجکی، با بهره برداری توربین شماره ۳ بند کجکی ظرفیت تولید برق به ۱۵۱ میگاووات برق خواهد رسید و با فعال سازی بخش دوم این بند ظرفیت تولید برق به بیش از ۱۰۰ میگاووات ارتقا می یابد و در ضمن برای آبیاری ۱۰۰۰ هکتار زمین نیز کمک خواهد کرد. بند شاه و عروس با هزینه ۴۸

میلیون دالر امریکایی از بودجه توسعه دولت افغانستان ساخته می شود، این بند قادر خواهد بود تا ۱.۲ میگاووات برق تولید نماید. بند بخش آباد فراه قرار است در مدت ۱۸ ماه تکمیل گردد که ظرفیت یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون متر مکعب آب

ترکمستان، در نقطه صفری هر دو کشور در ۲۸ نوامبر ۲۰۱۶ بازگشایی شد. افتتاح این خط آهن نیز می تواند در تجارت (صادرات و واردات) میان این کشورها مؤثر واقع گردد و حجم تجارت میان این دو کشور را بیشتر از گذشته افزایش دهد.

کنفرانس بین المللی بروکسل:

کنفرانس بروکسل به تاریخ ۵ اکتوبر ۲۰۱۶ در بلجیم برگزار شد. جامعه جهانی در این کنفرانس وعده کمک ۱۵.۵ میلیارد دالری را برای مدت چهار سال به افغانستان دادند. افغانستان که اقتصاد آن طی چند دهه گذشته بر اثر جنگ ها آسیب دیده است، می تواند از این کمک ها در بخش های زیربنایی و اقتصادی کشور و همچنان در راستای بهبود هر چه بیشتر اقتصاد کشور استفاده بهینه و مؤثر نماید.

موافقتنامه سه جانبه بندر چابهار:

این موافقتنامه سه جانبه میان افغانستان، هند و ایران در ۳ جوزای سال روان در تهران به امضاء رسید. این بندر در مقایسه با سایر بنادر کم هزینه و همچنان نزدیک می باشد. بندر چابهار نسبت به بندر عباس

افغانستان با منابع طبیعی فراوان، در بخش های چون زراعت، نفت و گاز، راه های زمینی و هوایی، موقعیت خوب جغرافیایی جهت اتصال کشورها به یک دیگر و مبدل شدن به یک مرکز تجاری امکانات بیشتری دارد. خوشبختانه این کشور با استفاده از فرصت های ایجاد شده توانسته است که در سال جاری در بخش های یاد شده به پیشرفت های نایل آید، برای معلومات بیشتر دستاورد های اقتصادی کشور را در ابعاد مختلف طی سال ۱۳۹۵، مرور گذرا می نمایم.

حرکت اولین قطار محموله های تجارتي از چین به افغانستان:

اولین محموله کالا های تجاری تجار افغانستان توسط خط آهن، در ماه اگست ۲۰۱۶ از شهر هایمن سینکیانگ چین به مرز حیرتان رسید. ادامه این پروسه در تجارت هر دو کشور ممد واقع گردیده و در آینده صادرات افغانستان به چین افزایش خواهد یافت.

افتتاح خط آهن ترکمنستان و افغانستان:

این خط آهن با حضور رهبران و مقامات عالی رتبه کشور های افغانستان و

را داشته و ۲۷ میگاوات برق نیز تولید می نماید. البته باید گفت که با فعال سازی این بند ها مشکلات مردم از نگاه برق تا حدی رفع خواهد شد.

ایجاد نیروگاه انرژی بادی و آفتابی: با ایجاد نیروگاه های انرژی بادی و آفتابی علاوه بر اینکه وابستگی افغانستان به برق وارداتی کاهش می یابد، مردم می توانند که در کارگاه های فنی و حرفه ای از آن استفاده نمایند و در کنار آن برای بیشتر از ۱۵۰۰ نفر زمینه کار فراهم خواهد شد.

باز گشایی کارخانه سمنت جبل السراج: بعد از گذشت ۲۰ سال این کارخانه در ماه اپریل ۲۰۱۶ به کار آغاز نمود، با فعال شدن این کارخانه برای ۱۲۰ نفر بطور مستقیم و برای ۵۰۰۰ نفر دیگر بطور غیر مستقیم شغل ایجاد شده است. همچنان بعد از سال ۱۳۸۱ و آمدن صلح نسبی در کشور زمینه ساخت و ساز بسیاری از پروژه ها آغاز گردید که برای آبادانی این کشور از سایر کشور ها سمنت توريد می گردید. امید با فعال سازی این چنین پروژه ها واردات مواد تعمیراتی نیز کاهش یافته و از تولید وطن استفاده گردد.

تصویب طرح پنج ساله زعفران: با عملی شدن طرح پنج ساله زعفران، تولید آن از ۳.۵ تن به ۱۴ تن افزایش خواهد یافت و در آن صورت، در آمد آن، سالانه از ۴.۵ میلیون دالر به ۲۰۰ میلیون دالر افزایش می یابد. سر انجام با افزایش صادرات زعفران به سایر کشور ها ارز داخل کشور گردیده که می توان از آن

در سیاست های اسعاری استفاده نمود.

کارگوی هوایی کابل - دهلی:

مقامات حکومت هند و دولت افغانستان در حاشیه ششمین اجلاس قلب آسیا در مورد افغانستان روی ایجاد یک دهلیز حمل و نقل هوایی توافق نمودند. با ایجاد این دهلیز، کارگو های تجارتي دو طرف را قادر به دسترسی به تولیدات و خدمات یک دیگر می سازد که میتوان از آن منحصی یک راه بدیل جهت انتقال اموال استفاده مؤثر کرد.

تسریع روند تطبیق میثاق شهروندی

هدف از میثاق شهروندی دسترسی مردم به خدمات اساسی و کاهش فقر بوده که در روستا ها و شهرها بطور یکسان قابل تطبیق می باشد. این میثاق در جریان سال های آینده تمام روستاهای کشور را زیر پوشش قرار می دهد، در این برنامه محروم ترین روستاها در صدر جدول فعالیت این نهاد قرار می گیرند.

تفاهم نامه تولید ۵۲ میگاوات برق از گاز طبیعی شبرغان:

تفاهم نامه ۵۲ میگاوات انرژی برق به سرمایه گذاری ۲۵۲ میلیون دالر امریکایی به تاریخ ۱۲ میزان ۱۳۹۵ به امضا رسید، در فاز اول تولید ترق این پروژه ۵۲ میگاوات، در فاز دوم آن ۱۵۰ میگاوات و فاز سوم به ۱۵۲ میگاوات برق افزایش می یابد و با تکمیل فاز سوم عاید دولت سالانه به ۲.۳ میلیارد افغانی خواهد رسید.

ایجاد شهرک های صنعتی قالین:

به منظور ایجاد شهرک های صنعتی برای قالین بافان، و حمایت از این صنعت و

زدودن فقر به مثابه یک استراتژی ملی در کشور، یک مقدار زمین بکر در خدمت صنعتکاران قالین قرار خواهد گرفت.

توزیع زمین برای قالین بافان به دو مرحله صورت می گیرد، در مرحله اول ۳۵۰۰ جریب زمین توزیع می گردد، از جمله ۱۵۰۰ زمین برای قالین بافان در ولایت ننگرهار، ۱۰۰۰ جریب زمین در ولایت بلخ و ۱۰۰۰ جریب زمین دیگر در ولایت کندز توزیع می گردد. در مرحله دوم، ۵۵۰۰ جریب زمین برای قالین بافان در جریان ده سال آینده بر اساس تقاضای مولدین قالین و صادر کننده گان آن توزیع شده و بعد از تکمیل اقساط، قبالة شرعی برای آنان توزیع می گردد.

گشایش نمایندگی اتاق تجارت بین المللی در افغانستان:

در اتاق تجارت بین المللی (ای سی سی) حدود شش و نیم میلیون شرکت خصوصی از ۱۳۰ کشور مختلف جهان عضویت دارند. افغانستان در سال ۲۰۱۶ عضویت این سازمان را دریافت کرد و هدف از پذیرفتن عضویت در این اتاق، گشایش بازار های جهان بروی کالا های افغانستان است. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

www.president.gov.af

aop.gov.af

bbc.co.uk

<http://www.dw.com>

از روز جهانی

زن

در د افغانستان بانک تجلیل بعمل آمد

به تاريخ ۲۱ حوت ۱۳۹۵ محفل با شکوهی به مناسبت تجلیل از ۸ مارچ روز همبستگی زنان جهان در حضور داشت محترم خلیل صدیق رئیس گل د افغانستان بانک، محترم واحدالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک، محترمه عزیزه دلاوری نماینده زنان و سایر زنان کارمند در د افغانستان بانک برگزار گردید. نخست محترم خلیل صدیق رئیس گل د افغانستان بانک پیرامون جایگاه والای زن در جامعه صحبت نموده گفت که به نمایندگی از هیئت رهبری د افغانستان بانک بهترین تبریکات خود را به مناسبت این روز خجسته تقدیم می دارم و افزود که در طول تاریخ معاصر جنگ و ناامنی

مشکلات زیادی را با خود به همراه داشته است که زنان نیز از این مشکلات در امان نمانده اند. اکثریت زنان افغان در کنار تحمیل خسارات جانی و مالی، بارگران مشکلات دیگر را نیز به دوش کشیده اند که همه تأثیر منفی روی زندگی آنها گذاشته است. پس بر هر مرد و فرزند اصیل این کشور لازم است تا به مقام والای زن احترام و ارج گذاشته و زمینه زندگی بهتر برای شان را فراهم سازند.

محترم خلیل صدیق رئیس گل د افغانستان بانک روی ارتقای ظرفیت کارمندان زن صحبت نموده گفت که هیئت رهبری د افغانستان بانک مصمم است تا فرصت و زمینه تحصیل را برای همه زنان کارمند در د افغانستان بانک چه در داخل و خارج از کشور فراهم سازد، زیرا آنها نیز می توانند با ارتقای سطح تحصیلی شان در پست های کلیدی اجرای وظیفه نمایند. اصل شایسته سالاری و لیاقت در د افغانستان بانک در نظر گرفته شده و هیچ گونه تفاوت و تبعیض در مقابل زن و مرد وجود ندارد و زنان هم در کنار مردان همواره

کارهای سپرده شده را با دقت و دسپلین خاص به اتمام میرسانند.

سپس محترم واحدالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک ضمن صحبت روی نقش زنان در تاریخ اسلام گفت که زنان نیم از پیکر جامعه را تشکیل میدهند که نمی توان نقش ارزنده و فعال آنها را نادیده گرفت. زنان در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور نقش ارزنده را ایفاء نموده و یکی از وظایف مهم شان تربیه فرزندان است تا با زیور علم و دانش فرزندان و نسل های آینده را به جایگاه خوب برسانند.

محترم نوشیر معاون اول د افغانستان بانک افزود که هیئت عامل د افغانستان بانک جهت فراهم آوری زمینه بهتر کاری برای کارمندان اناث در د افغانستان بانک از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نمی ورزد و نظر به دانش مسلکی و شایستگی زمینه کار را برای شان فراهم می نماید.

متعاقباً محترمه عزیزه دلاوری نماینده شورای زنان و معاون آمریت منابع بشری د افغانستان بانک ضمن سپاس گزاری از

هیئت رهبری د افغانستان بانک به منظور تجلیل از روز همبستگی زنان جهان، فراهم آوری زمینه آموزش و تحصیلات عالی و نقش زنان در نظام بانکی، از همه کارمندان زن در د افغانستان بانک تقاضا نمود تا وظایف سپرده شده را با صداقت و مسئولیت به پیش برده و الگوی خوبی از زنان این کشور باشند. ■

گزارش: زیرک ملیا

چهارمین کنفرانس ملی آب در کابل

بر گزار شد

دسترسی به آن وجود دارد. خوشبختانه کشور عزیز ما افغانستان نظر به موقعیت جغرافیایی و کوهستانی که دارد دارای منابع سرشار آب در منطقه به شمار رفته و در صورت مدیریت درست آن منبع عظیم درآمد نیز بوده می تواند و در جهت شکوفای و رشد اقتصاد کشور نقش مهم را دارا می باشد.

دولت افغانستان همواره تلاش به خرج داده است تا زمینه مهار آب کشور را که به گونه سرشار در دریاها جریان داشته و بیشترین منفعت را از آن کشورهای همسایه میبرند، فراهم سازد که تا اندازه ای در این امر موفق بود است. به گونه مثال بندهای برق سلما، شاه عروس، نغلو و ... زمینه های خوبی را نه تنها در توزیع

به سلسله کنفرانس های قبلی به تاریخ ۱۵ حوت ۱۳۹۵، چهارمین کنفرانس ملی آب به هدف راه اندازی گفتمان های علمی و عملی میان تمام نهادهای شامل در سکتور آب برای سه روز تحت عنوان (آب و انکشاف پایدار) در کابل برگزار شد. در این کنفرانس به شمول رهبران دولت وحدت ملی، وزرای کابینه، سفرای کشورهای دوست، متخصصان و پژوهشگران آب اشتراک نموده بودند.

گفتنی است که در آینده های دور، یکی از مشکلات بزرگ جهان را نبود آب شیرین (آشامیدنی) تشکیل خواهد داد، زیرا آب شیرین یک منبع جهانی نه، بلکه یک منبع منطقه ای محسوب می شود که در حوزه های آبخیز خاص جهان

برق به هموطنان ما بلکه زمینه آبیاری و زراعت را نیز به میان آورده است. در روز نخست این کنفرانس، جلالتماب محترم محمد اشرف غنی رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان سخنرانی نموده گفت که "آب یکی از عوامل مهم در همکاری های منطقه ای بشمار میرود و با تدوین چارچوب های حقوقی و قراردادهای بر اساس منافع دو جانبه یا چند جانبه میتوان زمینه استفاده از آب ها را فراهم کرد و همچنان استفاده درست آب در جهت از بین بردن فقر، رشد زراعت و

آنها آب های زیر زمینی تشکیل میدهد. در حال حاضر در حدود سه صد میلیون و پنجصد هزار هکتار زمین قابل کشت در کشور، به علت نبود آب از کشت باز مانده است. در صورتیکه، ما بتوانیم به شکل درست آب های کشور را مدیریت نمائیم نه تنها به خود کفایی می رسیم، بلکه به اندازه ای آب داریم که با همسایه گان ما هم در یک تعادل می توانیم قرارداد داشته باشیم". قابل یادآوریست که در حال حاضر کشورهای همسایه ما ایران، پاکستان، ازبکستان و ترکمنستان از کشور های استند که از پنج حوزه دریایی افغانستان سود میبرند، اما افغانستان تنها با ایران موافقت نامه آب دارد.

بازنگری قوانین و سیاست های آب در کشور، عملی شدن پروژه های بندسازی برای مهار آب ها، تقویت حوزه های آبی کشور، از خواست های عمده شرکت کننده گان در چهارمین نشست ملی آب بود که دولت باید بر بنیاد این خواست ها برنامه هایش را طرح ریزی نموده و به آن عمل نماید.

در کُل میتوان گفت که تدوین کنفرانس یاد شده زمینه ساز رشد اقتصادی کشور بوده و یک گام ارزنده برای آینده بهتر افغانستان به شمار میرود. □

زیرک ملیا

منابع:

- سایت بی بی سی، طلوع نیوز
- تلویزیون یک

اصول رهنمودی ما را منافع مردم، نجات مردم از فقر و قوانین بین المللی مرتبط با آب تشکیل می دهد، از اینرو توقع ما از همسایگان ما اینست که از ایجاد بندها و شبکه های استفاده از منابع آبی نگران نباشند بلکه از آن پشتیبانی کنند".

این جملات بسیار دقیق و کاملاً بجاست، زیرا کشور ما دارای منابع سرشار آبی بوده، اما تنها از ۳۶ درصد این آب ها کار گرفته می شود. در حال حاضر آب های سطحی افغانستان به ۴۹ میلیارد متر مکعب می رسد و ۱۸ میلیارد متر مکعب دیگر

صنعت، تأمین انرژی و توسعه پایدار در افغانستان نقش اساسی دارد". جلالتماب رئیس جمهور افزود که "آب ابروی ماست و حفظ این ابرو هدف ملی ماست و برای کشور ما که حدود هشتاد درصد مردم آن مصروف زراعت اند، تورید محصولات زراعتی شرم ملی است و این شرم را باید خاتمه بخشید". رئیس جمهور اسلامی افغانستان در گوشه دیگر از سخنانش گفت که "لازم است همه اطمینان داشته باشیم که مدیریت آب های ما به نفع مردم ما و منطقه است. چون

د افغانستان بانک د ختیځ ساحوي دفتر لخوا د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي محصلینو ته یو ورځنی سیمینار جوړ شو

ننگرهار، د ۱۳۹۵ کب ۵- د افغانستان بانک د ختیځ ساحوي دفتر لخوا د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي محصلینو ته یو ورځنی سیمینار د د افغانستان بانک پیژندنه، پولي سیاست او د افغانیو د ترویج او ګټې تر عنوان لاندې جوړ شو.

په دې سیمینار کې د افغانستان بانک د ختیځ ساحوي مسئول الحاج احمدزی توحیدیار، د دې بانک د ختیځ زون اقتصاد پوه تاج محمد تمکین، د ختیځې حوزې د مالي چارو د نظارت مدیر شاکرالله حیات، د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي رئیس ښاغلی زییر نورمل، د ننگرهار پوهنتون د اقتصادپوهنځي استادانو او شاوخوا ۲۵۰ محصلینو ګډون درلود.

د سیمینار پرانستې وینا د ننگرهار پوهنتون

د اقتصاد پوهنځي استاد شاه محمود افغان وکړه او وویل چې ننگرهار پوهنتون د تیرو څو کلونو راهیسې د مداوم بدلونونو په لرلو سره په معیاري ډول برابر شوی او هڅه کوي چې په نړیواله کچه دا پوهنتون وځلیري. د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي هم هڅه کوي چې محصلینو ته د عملي او علمي سیمینارونو زمینه برابره کړي. مونږ ویاړو چې د افغانستان بانک ختیځ ساحوي دفتر زموږ غوښتنه په ورین تندي ومنله.

ورپسې د ختیځ حوزې ساحوي مسئول الحاج احمدزي توحیدیار وویل چې خوش یم چې نن په داسې یو پروګرام کې ګډون لرم چې په ترڅ کې یې محصلینو ته د افغاني بانکوټونو د چلند او ګټې په اړه معلومات ارائه کیږي. د افغانستان بانک د هېواد مرکزي بانک

دی او په هېواد کې ټولې پولې ادارې د افغانستان بانک تر نظارت لاندې کار کوي، د افغانستان په تیرو کلونو کې د پام وړ پرمختګ کړی دی. نوموړی زیاته کړه چې افغاني زموږ پولي واحد دی او دا د هر افغان دنده ده چې په خپل ملي پولي واحد وویاړي او په ورځنیو راکړو او ورکړو کې افغاني وکاروي. د افغانیو کارول د هغه په مبادلوۍ ارزښت کې مثبت اغیزه لري او همدا شان زموږ په پولي ثبات کې تر ډیره پورې مرسته کوي. د ننگرهار پوهنتون د ادارې او محصلینو نه غواړم چې نور خلک هم وهڅوی چې افغاني بانکوټونه په خپله راکړه ورکړه کې وکاروي، دا زموږ ګټه مسئولیت او دنده ده. همدا شان له تاسو نه غواړم چې افغاني بانکوټونو په سمه توګه وکاروی او د دې ترڅنګ د

بانکوتونو په ساتلو کې هم پاملرنه وکړي، ترڅو د بې پروايۍ له امله زموږ افغاني بانکوتونه خراب نشي. مونږ مخکې هم علمی سيمينارونه او ورکشاپونه ننگرهار پوهنتون، خراسان پوهنتون، آريانا پوهنتون او الفلاح پوهنتون ته جوړ دي او دا لړۍ به دوام کوي.

د دې سيمينار په بله برخه کې استاد عنايت الله حبيبي وويل چې د ختيځ ساحوي دفتر او د ښاغلي تاج محمد تمکين څخه مننه کوو چې د سيمينار د ارائه کولو لپاره يې زموږ غوښتنه ومنله او د ټولو تحصيلي نهادونو سره د زړه له اخلاصه همکاري کوي او د افغانو دود او د هغه گټو په اړه پريزنټيشونه ورکوي، ياد پريزنټيشونه د ټولنې د خلکو په فکري ويښتابه کې ډير رول لري او د افغانو دود کې يې د پام وړ مثبت بدلونونه راوستي دي.

د افغانستان بانک د ختيځ زون ساحوي اقتصادپوه تاج محمد تمکين پريزنټيشن ارايه کړ او د افغانستان بانک او افغانو د ترويج په گټو هراړخيز ډول وغږيد. په پای کې د محصلينو سوالونو ته چې د افغانو د ترويج او نور گڼ شمير موضوعاتو به اړه وو هم د زون د اقتصادپوه لخوا ځوابونه ورکړل شول.

په پای کې د پوهنتون ټولو محصلينو ژمنه وکړه چې سر له نن نه به د افغانو د ترويج په ترڅ کې خپله هم افغانۍ کاروي او خپلې کورنۍ او ملگري به هم هڅوي چې په معاملاتو کې افغانۍ وکاروي او د افغانۍ بانکوتونو په کارولو کې د احتياط څخه کار اخلي.

په پای کې د ننگرهار پوهنتون د اقتصاد پوهنځي رئيس ښاغلي استاد زبير نورمل سيمينار مثبت ارزيايي کړ او د بانک د ادارې نه يې مننه وکړه، د افغانو د ترويج ژمنې سره څنگ کې يې د بانک د ادارې نه د لازياتې همکارۍ هيله وکړه. راپور: تاج محمد تمکين

همدارنگه د زون اقتصادپوه د محصلينو څخه وغوښتل چې خپله راکړه ورکړه کې د افغاني بانکوتونو څخه کار واخلي او د خپل ملي اقتصاد په پياوړتيا کې د بااحساسه افغانانو په توگه رول ادا کړي، همدارنگه هغه غوښتنه وکړه چې د بانکوتونو د کارولو په وخت په ښه بڼه سره وساتي او د افغاني بانکوتونو درناوی وکړي. ښاغلي تمکين د محصلينو څخه وغوښتل چې د خپل پولي واحد، گڼل پولي واحد شعار عام کړي او تر څنگ يې تل د خپلو افغاني توليداتو څخه هم گټه واخلي او ورسره نور خلک هم وهڅوي ترڅو د افغاني بانکوتونو او افغاني توليداتو په کارولو سره خپل افغاني مسؤليت ادا کړي.

ګرانو هیواد والو!

راځی چې خپلو ماشومانو ته وښایو خو د افغانۍ په ساتنه کې چې زموږ ملي هویت دی، کوښښ وکړي

د افغانستان بانک

د افغانستان بانک خبرتیا!

د افغانستان بانک گرانو هېوادوالو ته خبر ورکوي چې د افغانستان بانک د قانون د ۳۹ مادې پر بنسټ، هغه بانکنوتونه چې:

پر مخ يې ليکل او نقاشي شوي وي

مهر يا پر له پسې سوري شوي وي

وينځل شوي او يا د تيزاب او نورو کيمياوي موادو له امله خراب شوي وي

پر مخ يې سربښاکه مواد کارول شوي وي

د افغانستان بانک او د سوداگريزو بانکونو په ټولو نماينده گيوکې پرته له کوم فیس د کارونې وړ بانکنوتونو باندې بدل کړي.
د افغانستان بانک د ۱۳۹۶ لمریز کال د زمري له ۳۱ نېټې وروسته د پورته ځانگړتياوو درلودونکي بانکنوتونه له معاضې پرته مصادره کوي.

مهم یادادښت: هغه بانکنوتونه چې د کارونې له امله زاړه او اسکاښتېپ شوي وي د گردښت وړ دي، ستونزه نه لري

۰۲۰۲۱۰۲۲۰۷
۰۲۰۲۱۰۲۲۰۹

افغانی؛ زمونږ د ویاړ، ځواک او د ملي هویت نښه ده!

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال دهم شماره ۱۱۷، حوت ۱۳۹۵

ټولې دولتي او خصوصي ادارې او مؤسسې مکلفې دي خو په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي.